RNI No. MAHBIL /2009/35527

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-क

वर्ष १२, अंक ४०] सोमवार, सप्टेंबर २१, २०२६/भाद्रपद ३०, शके १९४८ [पृष्ठे ५८, किंमत : रुपये ९.००

असाधारण क्रमांक ६२

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाव्यतिरिक्त इतर वैधानिक प्राधिकाऱ्यांनी तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ व एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले वैधानिक नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त इतर)
वैधानिक नियम व आदेश; यात भारत सरकार, उच्च न्यायालय, पोलीस आयुक्त, आयुक्त (राज्य उत्पादन शुल्क), जिल्हादंडाधिकारी व निवडणूक आयोग, निवडणूक न्यायाधिकरण, निवडणूक निर्णय अधिकारी व निवडणूक आयोगाखालील इतर प्राधिकारी यांनी तयार केलेले वैधानिक नियम व आदेश यांचा समावेश होतो.

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०२६.

अधिसूचना

विद्युत अधिनियम, २००३.

क्रमांक मविनिआ/तांत्रिक/विनियम/२०२६/०७८२.— महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग, विद्युत अधिनियम, २००३ (२००३ चा ३६)च्या कलम ३२ च्या उप-कलम (३), कलम ३३ च्या उप-कलम (४), कलम ६६, कलम ८६ च्या उप-कलम (१) च्या खंड (बी) आणि (एच) आणि कलम १८१ च्या खंड (जी) आणि (झेडपी) अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या आणि त्यास या संदर्भात समर्थ करणाऱ्या अन्य सर्व अधिकारांचा वापर करुन, याद्वारे खालीलप्रमाणे विनियम करीत आहे :-

१ संक्षिप्त शीर्षक आणि प्रारंभ :-

(१) या विनियमांना महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०२६, असे म्हणावे.

(२) हे विनियम, या विनियमांतील वाणिज्यिक व्यवस्था, तफावत आकार आणि अन्य तरतुदींखेरीज, शासकीय राजपत्रातील त्यांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

परंतु असे की, या विनियमांच्या खंड (७) आणि (१०) मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली वाणिज्यिक व्यवस्था आणि तफावत आकारांच्या संबंधातील तरतुदी, आणि अन्य तरतुदी, असल्यास, आयोगाने आदेशाद्वारे स्वतंत्रपणे अधिसूचित करावयाच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

परंतु आणखी असे की, वरील पहिल्या परंतुका अंतर्गत उल्लेख केलेल्या अशा दिनांकाच्या अधिसूचनेपर्यंत, ऊर्जेचे लेखे ठेवण्याच्या आणि तफावतीची हिशोबपूर्ती करण्याच्या प्रयोजनासाठी, आयोगाने मान्यता दिल्याप्रमाणे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती आणि संबंधित बाबी) विनियम,२०१९ मधील तरतुदी, वेळोवेळी केलेल्या संबंधित सुधारणांसह, कार्यान्वित राहतील.

२. उद्दिष्ट

हे विनियम वाणिज्यिक कार्यपध्दतीच्या माध्यमातून असे सुनिश्चित करतात की, ग्रिडचे उपयोगकर्ते ग्रिडची सुरक्षा आणि स्थैर्यासाठी वीज खेचणी आणि विजेच्या अंतःक्षेपणाच्या त्यांच्या निर्धारणाशी तफावत घेणार नाहीत आणि त्याचे पालन करतील.

३. व्याख्या आणि अन्वयार्थ

(१) संदर्भानुसार वेगळा अर्थ अपेक्षित नसेल तर, या विनियमांमध्ये :-

(ए) "**अधिनियम**" म्हणजे विद्युत अधिनियम, २००३, (२००३ चा ३६);

(बी) "**प्रत्यक्ष वीज खेचणे**" काल-गटात प्रत्यक्ष वीज खेचणे म्हणजे वीज खरेदीदाराने खेचलेली, इंटरफेस मीटरने परिमापन केलेली, वीज;

(सी) "**वीजेचे प्रत्यक्ष अंतःक्षेपण**" काल गटात विजेचे प्रत्यक्ष अंतःक्षेपण म्हणजे वीज विक्रेत्याने अंतःक्षेपित केलेली, इंटरफेस मीटरने परिमापन केलेली, वीज;

(डी) "**आनुषंगिक सेवा**" म्हणजे केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (आनुषंगिक सेवा) विनियम, २०२२ मध्ये व्याख्या केल्याप्रमाणे आनुषंगिक सेवा होय.

(इ) "**आनुषंगिक सेवा विनियम**" म्हणजे वेळोवेळी सुधारणा केलेले केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (आनुषंगिक सेवा) विनियम, २०२२ आणि त्यामध्ये याचे पुनराधिनियमन देखील समाविष्ट आहे.

(एफ) "**विजेची क्षेत्रनिहाय किंमत**" किंवा "**एसीपी**" म्हणजे विद्युत बाजाराचे पारेषण मार्गिकेवरील ताणामुळे वेगवेगळ्या विभागांत विभाजन झाल्यानंतर (मार्केट स्प्लिटिंग), विवक्षित क्षेत्रातील (क्षेत्रांमध्ये) विजेच्या सर्व वैध खरेदी आणि विक्रीच्या बोली विचारात घेऊन पॉवर एक्स्चेंजमध्ये एका काल-गटासाठी निश्चित झालेली विजेच्या कराराची किंमत;

(जी) "**उपलब्ध क्षमता**" म्हणजे पवन किंवा सौर किंवा पवन-सौर स्त्रोतांच्या हायब्रिडवर आधारित निर्मिती केंद्रासाठी, ज्या प्रादेशिक कंपन्या (एन्टीटी) आहेत, उपलब्ध क्षमता म्हणजे विशिष्ट काल-गटामध्ये विजेचे उत्पादन करण्यास सक्षम असलेल्या पवन टर्बाइन्स किंवा सौर इन्व्हर्टर्सची संचयी क्षमता होय आणि ही क्षमता मंजूर करण्यात आलेल्या जोडणीयतेच्या प्रमाणाशी मर्यादित असेल.

(एच) "**आधारभूत (बेस) दर**" म्हणजे भारतीय स्टेट बँकेने वेळोवेळी जाहीर केल्यानुसार, 'निधीवर आधारित व्याज दराने कर्जावर एक वर्षात होणारा सीमान्तिक खर्च' ('one-year marginal Cost of Funds-based Lending Rate' (MCLR));

(आय) "**खरेदीदार**" म्हणजे वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या मविनिआ (राज्य ग्रिड संहिता) विनियम, २०२० नुसार नियोजित केलेल्या व्यवहाराच्या माध्यमातून विजेची खरेदी करणारे वितरण

परवानाधारक, मानीव वितरण परवानाधारक, किंवा राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडलेल्या पूर्ण मुक्त प्रवेश ग्राहकांसह व्यक्ती होय;

(जे) **"संयोजकता विनियम"** म्हणजे वेळोवेळी सुधारणा केल्याप्रमाणे, मविनिआ (राज्य ग्रिड संहिता) विनियम, २०२० आणि वेळोवेळी सुधारणा केल्याप्रमाणे, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ मधील तरतुदी होय;

(के) **"आयोग"** म्हणजे अधिनियमाच्या कलम ८२ च्या उप-कलम (१) मध्ये उल्लेख करण्यात आलेला महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग;

(एल) **"संविदा दर"** म्हणजे (एक) डब्ल्युएस विक्रेता किंवा एमएसडब्ल्यु विक्रेता किंवा अशी अन्य एन्टीटी, लागू असल्याप्रमाणे, ज्यांचा वीज दर अधिनियमांच्या कलम ६२ अंतर्गत वीज दर आदेशामध्ये किंवा कलम ६३ किंवा ८६(१)(बी) अंतर्गत निश्चित किंवा स्वीकृत किंवा मान्य करण्यात येतो, त्यांच्या संबंधात संविदा दर म्हणजे, समुचित आयोगाद्वारे निश्चित किंवा स्वीकृत किंवा मान्यता दिलेला रु/युनिट वीज दर; किंवा (दोन) डब्ल्युएस विक्रेता किंवा एमएसडब्ल्यु विक्रेता किंवा अशी अन्य एन्टीटी, लागू असल्याप्रमाणे, ज्यांचा वीज दर अधिनियमांच्या कलम ६२ किंवा कलम ६३ किंवा ८६(१)(बी) अंतर्गत निश्चित किंवा स्वीकृत किंवा मान्य करण्यात येत नाही आणि जे पॉवर एक्स्चेंजच्या माध्यमातून विजेची विक्री करतात, त्यांच्या संबंधात संविदा दर म्हणजे, संबंधित व्यवहारासाठी पॉवर एक्स्चेंजमध्ये मिळालेला दर; किंवा (तीन) मुक्त प्रवेशाच्या माध्यमातून तृतीय पक्षकाराला विजेची विक्री करणारा डब्ल्युएस विक्रेता किंवा एमएसडब्ल्यु विक्रेता किंवा अशा अन्य एन्टीटीच्या संबंधात लागू असल्याप्रमाणे किंवा नुतनशील ऊर्जा स्त्रोतांच्या आधारावर स्व-वापरासाठी वीज निर्मिती करणाऱ्या संयत्राच्या (कॅप्टिव्ह जनरेटिंग प्लान्ट) स्व-वापराच्या बाबतीत संविदा दर म्हणजे, संबंधित काल-गटासाठी सर्व पॉवर एक्स्चेंजच्या एकीकृत-डे अहेड मार्केट सेगमेंटची भारांकित सरासरी एसीपी किंवा केंद्रीय आयोगाने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे; (चार) कॅप्टिव्ह वापरासह बहुविध संविदांच्या किंवा व्यवहारांच्या बाबतीत संविदा दर म्हणजे, अशा सर्व संविदांच्या किंवा व्यवहारांच्या, जसे असेल तसे, संविदा दराची भारांकित सरासरी किंवा संविदा दर नसल्यास, संबंधित काल गटासाठी सर्व पॉवर एक्स्चेंजच्या एकीकृत-डे अहेड मार्केट सेगमेंट्सची भारांकित सरासरी एसीपी किंवा केंद्रीय आयोगाने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे सर्व संविदांना लागू राहील.

(एम) **"डे अहेड मार्केट" (डीएएम)** म्हणजे विद्युत बाजार जेथे वीज व्यवहाराच्या (टी) दिनांकाच्या पुढील दिवशी (टी+१) विजेची प्रत्यक्ष प्राप्ती (डिलिव्हरी) होते आणि त्याचे नियमन केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (विद्युत बाजार) विनियम, २०२१ (वेळोवेळी करण्यात आलेल्या

सुधारणांप्रमाणे), केंद्रीय आयोगाने मान्यता दिलेल्या पॉवर एक्स्चेंजच्या नियम आणि उप-विधी द्वारा होते;

(एन) **"तफावत"** वीज विक्रेत्यासाठी काल-गटात तफावत म्हणजे त्याने प्रत्यक्ष अंत:क्षेपित केलेली एकूण वीज वजा त्याची एकूण निर्धारित वीजनिर्मिती आणि वीज खरेदीदारासाठी काल-गटात तफावत म्हणजे त्याने प्रत्यक्ष खेचलेली एकूण वीज वजा त्याची एकूण निर्धारित वीज होय आणि त्याची परिगणना या विनियमांच्या विनियम ७ नुसार करण्यात येईल;

(ओ) **"तफावत दर किंवा "तफावत आकार"** म्हणजे या विनियमांच्या विनियम १० अंतर्गत ठरवून दिल्याप्रमाणे लागू असलेल्या काल-गटाकरिता तफावतीसाठीचे आकार होय.

(पी) **"तफावत आणि आनुषंगिक सेवा पूल अकाऊण्ट - प्रादेशिक"** म्हणजे केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०२४ नुसार, प्रत्येक प्रदेशातील प्रादेशिक भार प्रेषण केंद्र किंवा राष्ट्रीय भार प्रेषण केंद्राद्वारे ठेवावयाचा किंवा संचलित करावयाचा लेखा होय.

(क्यु) **"निर्यातक्षम क्षमता"** म्हणजे सहनिर्मिती/बायोमास प्रकल्पांचा निर्धारित कॅप्टीव्ह वापर (हंगामी आणि बिगर-हंगामी) वजा केल्यानंतर आंतरजोडणी बिंदूच्या ठिकाणी असलेली त्या सहनिर्मिती/बायोमास प्रकल्पांची क्षमता होय.

(आर) **"पूर्णत: मुक्त प्रवेश ग्राहक"** म्हणजे पारेषण यंत्रणा किंवा वितरण यंत्रणेला जोडलेले मुक्त प्रवेश ग्राहक परंतु त्यांची राज्यातील वितरण परवानाधारकांशी कोणतीही करारांतर्गत मागणी नसेल;

(एस) **"गेमिंग"** या विनियमांच्या संबंधात गेमिंग म्हणजे तफावतीसाठीच्या शुल्काच्या माध्यमातून अनुचित वाणिज्यिक लाभ घेण्यासाठी कोणत्याही विक्रेत्याने घोषित क्षमतेची हेतूपूरस्सर केलेली चुकीची घोषणा किंवा कोणत्याही खरेदीदाराने वीज-खेचणीच्या वेळापत्रकाची हेतूपूरस्सर केलेली चुकीची घोषणा होय;

(टी) **"सामान्य विक्रेता"** म्हणजे पवन किंवा सौर किंवा पवन-सौर हायब्रिड स्त्रोतांच्या व्यतिरिक्त अन्य स्त्रोतांवर आधारित निर्मिती केंद्राच्या बाबतीत एक विक्रेता होय.

(यु) **"ग्रीड संहिता"** म्हणजे अधिनियमाच्या कलम ८६(१)(एच) अंतर्गत आयोगाने विनिर्दिष्ट केलेली राज्य ग्रीड संहिता;

(व्ही) **"भारतीय विद्युत ग्रीड संहिता" (किंवा आयइजीसी)** म्हणजे अधिनियमाच्या कलम ७९(१)(एच)

अंतर्गत केंद्रीय विद्युत नियामक आयोगाने विनिर्दिष्ट केलेली ग्रिड संहिता होय;

(डब्ल्यु) **"एकीकृत डे अहेड मार्केट"** म्हणजे जेथे डे अहेड मार्केट (डीएएम), ग्रीन डे अहेड मार्केट (ग्रीन डीएएम), आणि उच्च किंमत डे अहेड मार्केट (एच-डीएएम) अंतर्गत सामुहिक व्यवहारांसह, पॉवर एक्स्चेंजमध्ये डे अहेड करारांचा व्यवहार करण्यात येतो.

(एक्स) **"इंटरफेस मीटर"** या संज्ञेचा अर्थ, वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटर बसवणे आणि प्रचालन) विनियम, २००६ आणि त्याचे कोणतेही पुनराधियमन आणि तरतुदी अंतर्गत किंवा वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या एमइजीसी २०२० मधील मीटरींग संहितेच्या तरतुदी अंतर्गत व्याख्या केल्यानुसार इंटरफेस मीटर्स असा राहील;

(वाय) **"भार प्रेषण केंद्र"** म्हणजे राष्ट्रीय भार प्रेषण केंद्र, प्रादेशिक भार प्रेषण किंवा राज्य भार प्रेषण केंद्र, जसे असेल तसे;

(झेड) **"एमओडी मार्गदर्शक तत्त्वे"** म्हणजे आयोगाने वेळोवेळी मान्यता दिल्यानुसार, मविनिआ (राज्य ग्रिड संहिता) विनियम, २०२० च्या विनियम ३३ आणि त्यामध्ये करण्यात आलेल्या सुधारणा अंतर्गत विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे कमी खर्चाची वीज प्रथम खरेदी करण्यासंबंधीच्या (मेरीट ऑर्डर डिस्पॅच) प्रचालनाची तत्त्वे होय.

(एए) **"एमएसडब्ल्यु विक्रेता"** म्हणजे महानगर पालिकेच्या घन कचऱ्यावर (एमएसडब्ल्यु) आधारीत वीजनिर्मिती केंद्राच्या बाबतीत एक विक्रेता, ज्यामध्ये कचऱ्यावर प्रक्रिया करुन तयार केलेले इंधन वापरुन (आरडीएफ) वीज तयार करणाऱ्या एमएसडब्ल्यु निर्मिती केंद्राचा समावेश असतो.

(बीबी) **"तफावतीसाठीच्या आकारांचा सामान्य दर" (एनआर)** म्हणजे या विनियमांच्या विनियम ८ मध्ये संदर्भित केल्याप्रमाणे तफावतीसाठीचे (पैसे/प्रति युनिट मध्ये) आकार होय.

(सीसी) **"मुक्त प्रवेश विनियम"** म्हणजे वेळोवेळी केलेल्या सुधारणांनुसार, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६, आणि त्यामध्ये त्यानंतर केलेल्या कोणत्याही सुधारणांचा समावेश राहील;

(डीडी) **"अंशत: मुक्त प्रवेश ग्राहक"** म्हणजे पारेषण यंत्रणा किंवा वितरण यंत्रणेला जोडलेले मुक्त प्रवेश ग्राहक आणि ज्याच्या कराराबध्द मागणीचा काही भाग राज्यातील वितरण परवानाधारकासोबत असेल;

(इइ) **"प्रादेशिक एन्टीटी"** म्हणजे अशी व्यक्ती ज्याचे मीटरींग आणि ऊर्जा लेखांकन प्रादेशिक भार प्रेषण केंद्राद्वारे प्रादेशिक स्तरावर करण्यात येते.

(एफएफ) **"संदर्भ आकार दर" किंवा आरआर"** म्हणजे (एक) सामान्य विक्रेता, ज्यांचा वीज दर अधिनियमांच्या कलम ६२ अंतर्गत वीज दर आदेशामध्ये किंवा कलम ६३ किंवा ८६(१)(बी) अंतर्गत निश्चित किंवा स्वीकृत किंवा मान्य करण्यात येतो, त्याच्या संबंधात संविदा दर म्हणजे, समुचित आयोगाने निश्चित किंवा स्वीकृत किंवा मान्यता दिलेला रु/युनिट वीज दर इंधन समायोजन अधिभारासह (एफएसए) आणि संबंधित आठवड्यासाठी मेरिट ऑर्डर डिस्पॅचकरिता विचारात घेतलेला वीज दर; किंवा (दोन) सामान्य विक्रेता, ज्याचा वीज दर अधिनियमांच्या कलम ६२ किंवा कलम ६३ किंवा ८६(१)(बी) अंतर्गत निश्चित किंवा स्वीकृत किंवा मान्यता दिल्याप्रमाणे नाही आणि जे पॉवर एक्स्चेंजच्या माध्यमातून विजेची विक्री करतात त्यांच्या संबंधात संविदा दर म्हणजे, संबंधित व्यवहासाठी पॉवर एक्स्चेंजमध्ये मिळालेला दर; किंवा (तीन) मुक्त प्रवेशाच्या माध्यमातून तृतीय पक्षकाराला विजेची विक्री करणाऱ्या सामान्य विक्रेत्याच्या किंवा नुतनशील ऊर्जा स्त्रोतांव्यतिरिक्त अन्य स्त्रोतांवर आधारित स्व-वापरासाठी वीज निर्मिती करणाऱ्या संयत्राच्या (कॅप्टिव्ह जनरेटिंग प्लान्ट) स्व-वापराच्या बाबतीत संविदा दर म्हणजे, संबंधित काल-गटासाठी सर्व पॉवर एक्स्चेंजच्या एकीकृत-डे अहेड मार्केट सेगमेंटची भारांकित सरासरी एसीपी किंवा केंद्रीय आयोगाने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे; (चार) कॅप्टिव्ह वापरासह बहुविध संविदांच्या किंवा व्यवहारांच्या बाबतीत संविदा दर म्हणजे, अशा सर्व संविदांच्या किंवा व्यवहारांच्या, जसे असेल तसे, संदर्भ दराची भारांकित सरासरी किंवा संविदा दर नसल्यास, संबंधित काल गटासाठी सर्व पॉवर एक्स्चेंजच्या एकीकृत-डे अहेड मार्केट सेगमेंट्सची भारांकित सरासरी किंवा केंद्रीय आयोगाने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे सर्व संविदांना लागू राहील.

(जीजी) **"नदीच्या पाण्यावर चालणारे निर्मिती केंद्र" किंवा "आरओआर निर्मिती केंद्र"** म्हणजे असे निर्मिती केंद्र ज्याला नदीच्या प्रवाहावर वरच्या बाजूला मोठे जलाशय नसते;

(एचएच) **"निर्धारित वीजनिर्मिती" किंवा "निर्धारित अंत:क्षेपण"** कोणत्याही काल-गट किंवा कोणत्याही कालावधीसाठी निर्धारित वीजनिर्मिती किंवा निर्धारित अंत:क्षेपण म्हणजे राज्य भार प्रेषण केंद्राने आनुषंगिक सेवांसाठी दिलेल्या निर्धारणासह मेगावॅट किंवा एमडब्ल्युएच एक्स-बस मधील वीजनिर्मिती किंवा अंत:क्षेपणाचे निर्धारण (शेड्युल);

(आयआय) **"निर्धारित वीज खेचणे"** कोणत्याही काल-गट किंवा कोणत्याही कालावधीसाठी निर्धारित वीज खेचणे म्हणजे राज्य भार प्रेषण केंद्राने आनुषंगिक सेवांसाठी दिलेल्या निर्धारणासह मेगावॅट किंवा एमडब्ल्युएच एक्स-बसमध्ये विजेचे प्रेषण करण्याचे निर्धारण/वेळापत्रक (शेड्युल);

(जेजे) **"विक्रेता"** म्हणजे मविनिआ (राज्य ग्रिड संहिता) विनियम, २०२० आणि त्यामध्ये वेळोवेळी केलेल्या सुधारणांनुसार निर्धारीत केलेल्या व्यवहाराच्या माध्यमातून विजेचा पुरवठा करणारी व्यक्ती, ज्यामध्ये निर्मिती केंद्राचा समावेश असेल;

(केके) **"राज्य तफावत पूल अकाऊण्ट"** म्हणजे खरेदीदार आणि विक्रेत्यांनी विजेच्या तफावतीमुळे केलेल्या आय-व्ययासाठीचे राज्य अकाऊन्ट;

(एलएल) **"राज्य एन्टीटी"** म्हणजे अशी व्यक्ती जी राज्य भार प्रेषण केंद्राच्या नियंत्रण क्षेत्रामध्ये आहे आणि ज्याच्या ऊर्जेचे मापन व लेखांकन करण्याचे काम राज्य पातळीवर करण्यात येते;

(एमएम) **"काल-गट"** म्हणजे भारतीय विद्युत ग्रिड संहितेमध्ये व्याख्या करण्यात आल्यानुसार काल-गट होय;

(एनएन) **"व्हर्च्युअल राज्य एन्टीटी"** म्हणजे या विनियमांमध्ये आयोगाने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे.

(ओओ) **"डब्ल्युएस विक्रेते"** म्हणजे पवन किंवा सौर स्त्रोतांवर किंवा पवन-सौर स्त्रोतांच्या हायब्रिडवर आधारित निर्मिती केंद्राच्या बाबतीत विक्रेता आणि त्यामध्ये साठवणूक किंवा साठवणुकीशिवाय असलेल्या सौर किंवा पवन किंवा हायब्रिड निर्मिती केंद्राचा समावेश असेल.

(२) वर नमूद केलेल्या व्यतिरिक्त आणि संदर्भानुसार विरुध्द नसेल किंवा विषयानुसार अन्यथा आवश्यकता असल्यास, या विनियमांत वापरलेले आणि व्याख्या न केलेले शब्द व उक्ती, परंतु अधिनियमांमध्ये किंवा या आयोगाच्या अन्य कोणत्याही विनियमांमध्ये ज्यांची व्याख्या करण्यात आलेली आहे त्यांचा अर्थ त्यांना अनुक्रमे अधिनियमात किंवा अन्य कोणत्याही विनियमांमध्ये देण्यात आलेल्या अर्थानुसार राहील.

या विनियमांच्या मराठी अनुवादातील व इंग्रजी विनियमांमधील कोणत्याही शब्दांचा/मजकुराचा अर्थ निश्चित करताना कोणताही वाद उद्‌भवल्यास आणि/किंवा कोणतीही विसंगती आढळल्यास मूळ इंग्रजीतील विनियम ग्राह्य धरण्यात येतील.

४. प्रयोज्यता

(१) हे विनियम, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा वापर करुन अल्प-कालिन मुक्त प्रवेश किंवा मध्यम-कालिन मुक्त प्रवेश किंवा दीर्घ-कालिन मुक्त प्रवेशाच्या माध्यमातून केल्या जाणाऱ्या विजेच्या वहन व्यवहारांना, खालील अटींच्या अधीन राहून, लागू राहतील.

(२) या विनियमांतर्गत तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडलेले सर्व सामान्य विक्रेते, मुक्तप्रवेश निर्माते, स्व-वापराकरिता ऊर्जा निर्मिती करणाऱ्या (कॅप्टीव्ह) वीजनिर्मात्यांना (इन-सिट्यु कॅप्टीव्ह निर्माते वगळून) लागू राहील.

परंतु असे की, हे विनियम राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडलेल्या सर्व लघु जल-विद्युत संयत्रांसाठी लागू राहतील. तथापि, डीएसएम विनियम, २०२६ खालील त्यांच्या वाणिज्यिक हिशोबपूर्तीस आयोगाने स्वतंत्रपणे अधिसूचित करावयाच्या दिनांकापासून प्रारंभ होईल.

परंतु आणखी असे की, असे संयत्र जर आंतर-राज्य व्यवहार करीत असेल किंवा त्याच्या वितरण परवानाधारक क्षेत्राच्या बाहेर मुक्त प्रवेशाच्या माध्यमातून विजेची विक्री करीत असेल तर, वितरण यंत्रणेशी जोडलेल्या अशा सर्व निर्मिती संयंत्रांना देखील या विनियमांच्या तरतुदी लागू राहतील.

परंतु आणखी असे की, हे विनियम राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडलेल्या ५ मेगावॅट किंवा अधिक निर्यातक्षम निर्धारण असलेल्या ऊसाच्या चिपाड्यांवर आधारित सह-निर्मिती संयत्र/बायोमास संयत्रांना देखील लागू राहतील आणि अशा विक्रेत्यांना सामान्य विक्रेत्यांप्रमाणे मानण्यात येईल आणि विक्रेत्याच्या निर्धारणामध्ये नंतर प्रत्यक्ष झालेल्या बीज पुरवठ्यानुसार कोणताही बदल करण्यात येणार नाही.

परंतु आणखी असे की, पवन आणि सौर निर्मितीच्या संबंधातील पूर्वानुमान, काल व परिमाण निर्धारण (शेड्युलिंग) आणि तफावतीच्या हिशोबपूर्ती संबंधातील बाबींचे नियमन महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (सौर आणि पवन ऊर्जा निर्मितीकरिता पूर्वानुमान, काल व परिमाण निर्धारण (शेड्युलिंग) आणि तफावतीची हिशोबपूर्ती) विनियम, २०१८ आणि त्यामध्ये करण्यात आलेल्या सुधारणांमधील तरतुदींनुसार करण्यात येईल.

परंतु आणखी असेही की, आयोगाकडून या संदर्भात पुढील अधिसूचना जारी करण्यात येईपर्यंत एमएसडब्ल्यु/आरडीएफ वर आधारित निर्मिती संयत्रांना या विनियमांतील तरतुदी लागू राहणार नाहीत.

(३) या विनियमांतर्गत तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती, राज्यात स्थित असलेल्या सर्व खरेदीदारांसह वितरण परवानाधारक, मानीव वितरण परवानाधारक आणि राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेला जोडलेल्या पूर्णत: मुक्त प्रवेश ग्राहकांना लागू राहील.

परंतु असे की, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेला जोडलेल्या अंशत: मुक्त प्रवेश ग्राहकांच्या आणि वितरण जाळ्याशी जोडलेल्या सर्व मुक्त प्रवेश ग्राहकांच्या तफावतीची हिशोबपूर्ती महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि त्यामध्ये करण्यात आलेल्या सुधारणांमधील तरतुदींनुसार करण्यात येईल.

५. राज्य भार प्रेषण केंद्र आणि राज्य संस्था (स्टेट एन्टीटी) यांची कर्तव्ये

(१) या विनियमांचा उद्देश, वेगेवगळ्या राज्य एन्टीटींच्या कार्याचे नियमन अशा रीतीने करण्यात यावे की ज्यायोगे अशा राज्य एन्टीटींनी अंत:क्षेपित केलेल्या आणि खेचलेल्या विजेच्या संबंधात

शिस्त राखण्यात यावी आणि विद्युत यंत्रणेची विश्वासार्हता आणि एकात्मता राखण्यात यावी, हा आहे.

(२) हे उद्दिष्ट गाठण्यासाठी, राज्य एन्टीटींच्या सहभागाकरिता आवश्यक पूर्व-अटी आणि प्रसंविदा खालीलप्रमाणे राहतील:

(ए) राज्य एन्टीटीज् ऊर्जेच्या देवाणघेवाणसाठी त्यांनी केलेल्या सर्व संविदांचा तपशील, संविदा दरासह, राज्य भार प्रेषण केंद्राला कळवतील.

(बी) राज्य एन्टीटीज् त्यांची उपकरणे आणि भार यांचे प्रचालन वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, भारतीय विद्युत ग्रिड संहिता, २०२३ आणि मविनिआ (राज्य ग्रिड संहिता) विनियम, २०२० यामधील तरतुदींशी सुसंगत राहील अशा रीतीने करतील.

(सी) राज्य एन्टीटीज्, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि त्यामधील सुधारणा आणि मविनिआ (राज्य ग्रिड संहिता) विनियम, २०२० आणि त्यामधील सुधारणांतील तरतुदींनुसार संबंधित पारेषण परवानाधारकाशी जोडणी करार/मुक्त प्रवेश करार करतील, ज्यामध्ये विश्वासार्ह प्रचालनासाठी प्रत्यक्ष आणि प्रचालनात्मक आवश्यकता विनिर्दिष्ट करण्यात येईल आणि राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी प्रत्यक्ष संपर्क आणि जोडणी मिळवतील किंवा वितरण यंत्रणेच्या वापरासाठी संबंधित वितरण परवानाधारकाशी जोडणी करार/मुक्त प्रवेश करार, जसे असेल तसे, करतील.

(डी) राज्य पारेषण कंपनी (एसटीयु), राज्य ग्रिड संहितेमधील मीटरींग संहितेच्या तरतुदींनुसार, विजेचे अंत:क्षेपण करण्याच्या आणि वीज खेचण्याच्या ठिकाणी १५ मिनिटांच्या नियत कालावधीत किंवा आयोगाकडून विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या अन्य नियत कालावधीत ऊर्जा प्रवाहाची नोंद करण्यास सक्षम असलेले योग्य ते मीटर्स लावण्यासाठी, स्वयंचलित मीटर रिडिंग (एएमआर) सुविधेसह, आवश्यक व्यवस्था करेल. राज्य भार प्रेषण केंद्र ग्लोबल पोझिशनिंग यंत्रणेच्या माध्यमातून मीटरींग यंत्रणेतील वेळेच्या ताळमेळाचे (टाईम सिन्क्रोनायझेशन) प्रतिपरिक्षण करेल.

(इ) राज्य भार प्रेषण केंद्र पारेषण जाळ्यातील सर्व संभाव्य नेटवर्क मापदंड, अडचणी, अतिभार यांचे मूल्यांकन करुन केंद्राच्या प्रेषणाशी संबंधित सर्व निर्णय घेईल आणि पारेषण जाळ्यातील कोणत्याही अडथळ्याच्या परिस्थितीत, राज्य भार प्रेषण केंद्राने प्रेषण आणि वीज खेचण्याच्या संबंधात दिलेल्या सूचना सर्व राज्य एन्टीटींवर बंधनकारक राहतील.

(३) राज्य भार प्रेषण केंद्र, सर्व अन्य राज्य एन्टीटींना पूलमध्ये तसेच निकडीच्या परिस्थितीत,

असल्यास, ऊर्जेची देवाणघेवाण करण्यासाठी माहित असणे आवश्यक असलेली विजेच्या प्रेषणाच्या संबंधातील अशी सर्व माहिती प्रसिध्द करेल.

तफावत हिशोबपूर्तीच्या कार्यपध्दतीच्या प्रचालनाची तत्त्वे

तफावतीच्या हिशोबपूर्तीच्या कार्यपध्दतीच्या चौकटीमध्ये खालील महत्त्वाच्या मापदंडांचा समावेश असेल, जसे की, (ए) काल व परिमाण निर्धारण कालावधी (बी) काल व परिमाण निर्धारण आणि प्रेषणासाठी मार्गदर्शक तत्त्वे (सी) वारंवारतेच्या (फ्रिक्वेन्सी) प्रचालनाची श्रेणी (डी) तफावत (ई) हिशोबपूर्तीचा कालावधी.

(१) **काल व परिमाण निर्धारण (शेड्युलिंग) कालावधी :** काल व परिमाण निर्धारण कालावधीमध्ये ००.०० तासांपासून (भारतीय प्रमाण वेळ - आयएसटी) सुरु होणाऱ्या आणि २४.०० तासांमध्ये (भारतीय प्रमाण वेळ) संपणाऱ्या प्रत्येक १५ मिनिटांच्या *(किंवा वेळोवेळी स्वतंत्र आदेशाद्वारे ठरवून देण्यात येईल अशा अन्य कालावधीचा)* ९६ काल-गटांचा *(किंवा वेळोवेळी स्वतंत्र आदेशाद्वारे ठरवून देण्यात येईल अशा अन्य काल-गटांच्या संख्यांचा)* समावेश असेल. काल व परिमाण निर्धारण कालावधीचा पहिला काल-गट ००.०० तास (आयएसटी) ते ००.१५ तासांमध्ये (आयएसटी) सुरु होईल, काल व परिमाण निर्धारण कालावधीचा दुसरा काल-गट ००.१५ तास (आयएसटी) ते ००.३० तासांमध्ये(आयएसटी) सुरु होईल आणि त्यानंतर पुढील कालावधी किंवा आयोग विनिर्दिष्ट करेल अशा अन्य कालावधीमध्ये सुरु होईल.

(२) **काल व परिमाण निर्धारण आणि प्रेषणासाठी मार्गदर्शक तत्त्वे :** या विनियमांखालील सर्व सामान्य विक्रेते आणि खरेदीदार यांना मविनिआ (राज्य ग्रिड संहिता) विनियम, २०२० आणि त्यातील सुधारणा यामधील तरतुदींनुसार राज्य भार प्रेषण केंद्राने तयार केलेल्या काल व परिमाण निर्धारण आणि प्रेषणाची संहिता आणि कार्यपध्दतीचे मार्गदर्शक असतील.

डब्ल्युएस विक्रेत्यांचे काल व परिमाण निर्धारण आणि त्यांच्या तफावतींसाठीच्या लेखांकनाची तत्त्वे आणि त्यांच्या वाणिज्यिक हिशोबपूर्तीचे नियमन मविनिआ (सौर आणि पवन ऊर्जा निर्मितीकरिता पूर्वानुमान, काल व परिमाण निर्धारण (शेड्युलिंग) आणि तफावतीची हिशोबपूर्ती) विनियम, २०१८ आणि त्यामधील सुधारणांनुसार करण्यात येईल.

मविनिआ (राज्य ग्रिड संहिता) विनियम, २०२० मध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार कमी खर्चाची वीज प्रथम खरेदी करण्यासंबंधीची (मेरीट ऑर्डर डिस्पॅच - एमओडी) मार्गदर्शक तत्त्वे आणि त्यावरील काल व परिमाण निर्धारण आणि प्रेषण कार्यपध्दती यांचे खालील तत्त्वांद्वारे नियमन करण्यात येईल:

(१) डे-अहेड निर्धारणादरम्यान विद्युत भार निर्मितीच्या संतुलनाच्या प्रयोजनासाठी, खरेदीदार/विद्युत कंपनी-निहाय कमी खर्चाची वीज प्रथम खरेदी करण्यासंबंधीचे

(एमओडी) तत्त्व अनुसरण्यात येईल.

(२) स्व-वापराकरिता निर्माण केलेल्या विजेच्या उपयोगकर्त्यांच्या आणि मुक्त प्रवेश ग्राहकांच्या वहन व्यवहारांचे प्रेषण, पारेषणातील अडचणी आणि यंत्रणेत उद्‌भवणाऱ्या आणिबाणीच्या स्थितीच्या अधीन राहून, करारानुसार करण्यात येईल.

(३) राज्य भार प्रेषण केंद्र खरेदीदार/वितरण परवानाधारकांमध्ये होणाऱ्या शिल्लक विजेच्या देवाणघेवाणीचे (असल्यास) स्वतंत्र लेखे ठेवेल आणि प्रसिध्द करेल.

(४) प्रत्यक्ष प्रचालना दरम्यान फ्रिक्वेन्सी, व्होल्टेजचे मापदंड आणि पारेषण वाहिनीवरील भार आणि उप-केंद्रावरील भाराच्या स्थितीसह ग्रीडच्या मापदंडांमध्ये राज्य ग्रिड संहिता किंवा आयइजीसीमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अनुज्ञेय प्रचालनाच्या टप्प्यापलीकडे तफावत निर्माण झाल्यास, राज्य भार प्रेषण केंद्र विश्वासार्ह आणि सुरक्षित ग्रीडच्या प्रचालनासाठी किंवा सीईआरसी (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०२४ आणि त्यामधील सुधारणांच्या तरतुदींशी सुसंगत असलेल्या डब्ल्युआरएलडीसीच्या सूचनांची पूर्तता केल्याबाबत खात्री करण्यासाठी उचित उपाययोजना करेल. त्यानुसार, राज्य भार प्रेषण केंद्र संपूर्ण राज्यासाठी केंद्रीकृत एमओडी तत्त्वानुसार आवश्यक प्रेषण किंवा कपातीच्या सूचना जारी करेल, जेणेकरुन भार-निर्मितीमध्ये संतुलन राखले जाईल आणि भारतीय विद्युत ग्रीड संहिता आणि राज्य ग्रीड संहितेमधील तरतुदींची पूर्तता होईल.

(५) राज्य भार प्रेषण केंद्र सुरक्षित ग्रीडच्या प्रचालनासाठी किंवा सीईआरसी (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०२४ आणि त्यामधील सुधारणातील तरतुदींशी सुसंगत असलेल्या डब्ल्युआरएलडीसीच्या सूचनांची पूर्तता करण्यासाठी राज्य भार प्रेषण केंद्राने सुरु केलेल्या अशा कार्यवाहीचे स्वतंत्र लेखे ठेवेल आणि प्रसिध्द करेल. राज्य भार प्रेषण केंद्राच्या अशा हस्तक्षेपामुळे राज्य एन्टीटींमध्ये निर्माण झालेल्या वीज क्षमतेच्या देवाणघेवाणीचा, असल्यास, साप्ताहिक अहवाल राज्य भार प्रेषण केंद्र प्रसिध्द करेल.

(६) राज्य भार प्रेषण केंद्राने सुरु केलेल्या अशा कार्यवाहीमुळे झालेल्या विजेच्या देवाणघेवाणीची कालगट-निहाय हिशोबपूर्ती संबंधित काल गटासाठी संबंधित निर्मिती केंद्राला लागू असलेल्या संदर्भ आकारांच्या दराने किंवा केंद्रीय आयोगाने अधिसूचित केल्याप्रमाणे करण्यात येईल.

(३) **फ्रिक्वेन्सीसाठी प्रचालनाचा टप्पा :** काल-गटासाठी सरासरी ग्रीड फिक्वेन्सीकरिता सामान्य प्रचालनाचा टप्पा भारतीय विद्युत ग्रीड संहिता २०२३ आणि/किंवा मविनिआ (राज्य ग्रीड संहिता) विनियम, २०२० मध्ये वेळोवेळी विनिर्दिष्ट केलेल्या टप्प्याच्या धर्तीवर राहील. आयोगाने

वेळोवेळी विनिर्दिष्ट केलेल्या फ्रिक्वेन्सीच्या प्रचालन टप्प्याच्या मर्यादे पलीकडील कोणत्याही तफावतीस परवानगी देण्यात येणार नाही.

(४) **तफावत :** राज्य एन्टीटींमध्ये तफावतीच्या हिशोबपूर्तीच्या प्रयोजनासाठी, राज्य भार प्रेषण केंद्र 'राज्य तफावत पूल अकाऊन्ट'करिता तफावतीचा हिशोब करेल, ज्यामध्ये प्रत्येक शेड्युलिंग कालावधीच्या संबंधात प्रत्येक राज्य एन्टीटीच्या ज्यादा वीज खेचणी/कमी वीज खेचणीच्या आणि ज्यादा अंत:क्षेपण आणि कमी अंत:क्षेपणाचा समावेश असेल. तफावतीसाठीचे आकार या विनियमांच्या विनियम ७ आणि १० नुसार राहतील.

(५) **हिशोबपूर्तीचा कालावधी** : प्रादेशिक तफावत हिशोबपूर्ती लेख्यांसाठी अनुसरण्यात येणाऱ्या कार्यपध्दतीच्या मिळत्याजुळत्या कार्यपध्दतीनुरुप राज्य तफावत पूल अकाऊन्ट तयार करण्यात येईल आणि त्याची हिशोबपूर्ती साप्ताहिक तत्त्वावर करण्यात येईल.

७. तफावतीसाठीची परिगणना

(१) सामान्य विक्रेत्यांसाठी काल-गटातील तफावतीची परिगणना खालीलप्रमाणे करण्यात येईल:

तफावत-सामान्य विक्रेता ($डी_{जीएस}$) (मेगावॅट तासात) = [(मेगावॅट तासामध्ये प्रत्यक्ष अंत:क्षेपण) - (मेगावॅट तासातील निर्धारित निर्मिती)

तफावत-सामान्य विक्रेता ($डी_{जीएस}$) (% मध्ये) = १०० x [(मेगावॅट तासामध्ये प्रत्यक्ष अंत:क्षेपण) - (मेगावॅट तासातील निर्धारित निर्मिती)] / (मेगावॅट तासातील निर्धारित निर्मिती).

(२) वरील विनियम जल-विद्युत निर्मिती केंद्रांना देखील लागू राहतील. जल-विद्युत निर्मिती केंद्रे सामान्य विक्रेत्यांप्रमाणेच हाताळण्यात येतील आणि खरेदीदारांच्या निर्धारणात प्रत्यक्षात निर्माण झालेल्या विजेनुसार नंतर बदल करण्यात येणार नाहीत.

(३) डब्ल्युएस विक्रेत्यांच्या तफावतीची परिगणना मविनिआ (सौर आणि पवन ऊर्जा निर्मितीकरिता पूर्वानुमान, काल व परिमाण निर्धारण (शेड्युलिंग) आणि तफावतीची हिशोबपूर्ती) विनियम, २०१८ आणि त्यामधील सुधारणांनुसार करण्यात येईल.

(४) खरेदीदारांसाठी काल-गटातील तफावतीची परिगणना खालीलप्रमाणे करण्यात येईल:

तफावत - खरेदीदार ($डी_{बीयुवाय}$) (मेगावॅट तासात) = [(मेगावॅट तासामध्ये प्रत्यक्ष वीज खेचणी) - (मेगावॅट तासातील निर्धारीत वीज खेचणी).

तफावत - खरेदीदार ($डी_{बीयुवाय}$) (% मध्ये) = १०० x [(मेगावॅट तासामध्ये प्रत्यक्ष वीज खेचणी) - (मेगावॅट तासातील निर्धारीत वीज खेचणी)] / (मेगावॅट तासातील निर्धारीत वीज खेचणी).

८. तफावतीसाठीच्या आकारांचा सामान्य दर

(१) कोणत्याही विशिष्ट काल-गटासाठी किंवा केंद्रीय आयोगाने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे तफावतीसाठीच्या आकारांचा सामान्य दर (एनआर) (ए), (बी) किंवा (सी) चा उच्चतम राहील, जेथे (ए), (बी) आणि (सी) खालीलप्रमाणे आहेत:

(ए) सर्व पॉवर एक्स्चेंजेसच्या एकीकृत-डे अहेड मार्केट सेगमेंटची भारांकित सरासरी एसीपी (पैसे/किलोवॅट तासात);

(बी) सर्व पॉवर एक्स्चेंजेसच्या रिअलटाईम मार्केट सेगमेंटची भारांकित सरासरी एसीपी (पैसे/किलोवॅट तासात);

(सी) खालील सर्वांची बेरीज:

(१) १/३ [सर्व पॉवर एक्स्चेंजेसच्या एकीकृत-डे अहेड मार्केट सेगमेंटची भारांकित सरासरी एसीपी (पैसे/किलोवॅट तासात)];

(२) १/३ [सर्व पॉवर एक्स्चेंजेसच्या रिअलटाईम मार्केट सेगमेंटची भारांकित सरासरी एसीपी (पैसे/किलोवॅट तासात)] ; आणि

(३) १/३ [उपयोजन केलेल्या आनुषंगिक सेवांचे एकूण प्रमाण (एसआरएएस अप आणि टीआरएएस अप) आणि सर्व प्रदेशांसाठी आनुषंगिक सेवा पुरवठादारांना देय असलेले नक्त आकार यांच्या आधारावर परिगणना केलेले आनुषंगिक सेवा आकार (पैसे/किलोवॅट तासात)]:

परंतु असे की, दिलेल्या दिवशी कोणत्याही काल-गटासाठी एसीपी अनुपलब्ध असल्यास, अंतिम उपलब्ध दिवसाच्या संबंधित काल-गटासाठीची एसीपी विचारात घेण्यात येईल.

(२) तफावतीसाठीच्या आकारांचा सामान्य दर सर्वात नजिकच्या तीन दशांश स्थळांपर्यंत पुर्णांकात करण्यात येईल.

९. गेमिंगसाठी उपाययोजना

(१) आयोग, स्वत:हून किंवा राज्य भार प्रेषण केंद्र किंवा अन्य बाधित पक्षकाराने केलेल्या याचिकेवर, गेमिंगच्या आरोपाखालील कोणत्याही सामान्य विक्रेता किंवा कोणत्याही खरेदीदाराविरुध्द कारवाई सुरु करु शकेल आणि आवश्यकता असल्यास, आयोगाला योग्य वाटेल अशा आयोगाच्या अधिकाऱ्याद्वारा किंवा अन्य पक्षकाराद्वारा चौकशी करण्याचे आदेश देऊ शकेल. अशा रीतीने नियुक्त केलेला चौकशी अधिकारी आयोगाकडून निश्चित करण्यात येईल त्या वेळेत त्याचे निष्कर्ष सादर करेल आणि असा चौकशी अधिकारी किंवा प्राधिकारी अधिनियमाच्या कलम १२८ अंतर्गत अभिप्रेत असल्याप्रमाणे सर्व अधिकारांचा वापर करेल.

(२) या संबंधात वरील खंड (१) अंतर्गत आयोगाने सुरु केलेल्या कारवाईमध्ये किंवा त्या संबंधात केलेल्या चौकशीमध्ये जर कोणताही विक्रेता किंवा कोणताही खरेदीदार गेमिंगमध्ये गुंतला असल्याचे सिध्द झाले तर, आयोग अधिनियम किंवा त्याखाली तयार केलेल्या कोणत्याही विनियमांतर्गत अन्य कोणत्याही कारवाईस बाधा न आणता, अशा सामान्य विक्रेता किंवा खरेदीदाराच्या अशा गेमिंगच्या कालावधीमधील तफावतीच्या कोणत्याही आकारांना परवानगी नाकारु शकेल.

१०. तफावतीसाठी आकार

(१) सामान्य विक्रेत्यांच्या (आरओआर निर्मिती केंद्राव्यतिरिक्त) संबंधात तफावतीसाठीचे आकार खालील प्रमाणे राहतील:

ज्यादा अंत:क्षेपणाच्या परिणामस्वरुप तफावत (विक्रेत्याकडून प्राप्य)	**कमी अंत:क्षेपणाच्या परिणामस्वरुप तफावत (विक्रेत्याकडून देय)**
(एक) [१०% डी*जीएस* किंवा ३० मेगावॅट*, यापैकी जे कमी असेल] पर्यंत तफावतीसाठी आणि *f* बँडच्या आतील *f*	
(१) @ आरआर जेव्हा [४९.९७ Hz ≤ f ≤५०.०३ Hz]	(४) @ आरआर जेव्हा [४९.९७ Hz ≤ f ≤५०.०३ Hz]
(२) जेव्हा [५०.०३ Hz < *f* ≤५०.०५ Hz], *f* मधील प्रत्येक ०.०१ Hz वाढीसाठी, अशा विक्रेत्यासाठी तफावत आकार आरआरच्या २५ % ने कमी करण्यात येतील जेणेकरुन तफावतीसाठीचे आकार आरआर च्या ५० % होतील जेव्हा *f* = ५०.०५ Hz	(५) जेव्हा [५०.०३ Hz < *f* ≤५०.०५ Hz], *f* मधील प्रत्येक ०.०१ Hz वाढीसाठी, अशा विक्रेत्यासाठी तफावत आकार आरआरच्या ७.५ % ने कमी करण्यात येतील जेणेकरुन तफावतीसाठीचे आकार आरआर च्या ८५ % होतील जेव्हा *f* = ५०.०५ Hz
(३) जेव्हा [४९.९७ Hz > f ≥ ४९.९० Hz], *f* मधील प्रत्येक ०.०१ Hz घटीसाठी, अशा विक्रेत्यासाठी तफावत आकार आरआरच्या २.१५% ने वाढवण्यात येतील जेणेकरुन तफावतीसाठीचे आकार आरआर च्या ११५ % होतील जेव्हा *f* = ४९.९०Hz	(६) जेव्हा [४९.९७ Hz > f ≥ ४९.९० Hz], *f* मधील प्रत्येक ०.०१ Hz घटीसाठी, अशा विक्रेत्यासाठी तफावत आकार आरआरच्या ७.१५% ने वाढवण्यात येतील जेणेकरुन तफावतीसाठीचे आकार आरआर च्या १५० % होतील जेव्हा *f* = ४९.९०Hz
(दोन) [१०% डी*जीएस* किंवा ३० मेगावॅट*, यापैकी जे कमी असेल] पर्यंत तफावतीसाठी आणि *f* बँडच्या बाहेरील *f*	
(१) @ शून्य जेव्हा [५०.०५ Hz < f < ५०.१० Hz]: परंतु असे की असा विक्रेता @ आरआरच्या १०	(३) @ आरआरच्या ८५ % जेव्हा [f > ५०.०५ Hz]

% अदा करेल जेव्हा [f ≥ ५०.१० Hz]	
(२) @ आरआरच्या ११५ % जेव्हा [f < ४९.९० Hz]	(४) @ आरआरच्या १५० % जेव्हा [f < ४९.९० Hz]
(तीन) [१०% डी*जीएस* किंवा ३० मेगावॅट*, यापैकी जे कमी असेल] पलीकडे तफावतीसाठी आणि *f* बँडच्या आतील आणि बाहेरील *f*	
(१) @ शून्य जेव्हा (*f* < ५०.१० Hz): परंतु असे की असा विक्रेता आरआरच्या @ १० % अदा करेल जेव्हा [f ≥ ५०.१० Hz]	@ आरआर जेव्हा [f ≥ ५०.०० Hz]; @ आरआरच्या १५० % जेव्हा [४९.९०Hz ≤ f < ५०.०० Hz]; आणि @ आरआरच्या २०० % जेव्हा [f < ४९.९० Hz]

टिपणी: यंत्रणा फ्रिक्वेन्सी = f आणि f बँड = [४९.९०Hz ≤ f ≤५०.०५ Hz]

**समान वीज दराच्या संचांसाठी संयत्र स्तरावर ३० मेगावॅट. परंतु आणखी असे की, सामान्य विक्रेत्यासाठी (आरओआर निर्मिती केंद्रा व्यतिरिक्त) चाचणी प्रचालना दरम्यान खालील व्हॉल्युम मर्यादा लागू राहील.*

संयत्राची स्थापित क्षमता (मेगावॅट)	***१००० मेगावॅट पेक्षा कमी***	***१००० मेगावॅट आणि त्यापेक्षा जास्त परंतु १५०० मेगावॅट पेक्षा कमी***	***१५०० मेगावॅट आणि त्यापेक्षा जास्त***
लागू असलेली मात्रा मर्यादा	*D_{GS} च्या १०% किंवा ३० मेगावॅट यापैकी जे कमी असेल*	*D_{GS} च्या १०% किंवा ६० मेगावॅट यापैकी जे कमी असेल*	*D_{GS} च्या १०% किंवा १०० मेगावॅट यापैकी जे कमी असेल*

आयोग डीएसएम कार्यकारी गटाच्या शिफारशींच्या आधारावर वरील व्हॉल्युम मर्यादेचा आढावा घेईल.

(२) आरओआर निर्मिती केंद्र असलेल्या सामान्य विक्रेत्याच्या संबंधात, ग्रिड फ्रिक्वेन्सीशी कोणत्याही लिंकेज व्यतिरिक्त, तफावतीसाठीचे आकार खालील प्रमाणे राहतील:

ज्यादा अंत:क्षेपणाच्या परिणामस्वरुप तफावत (विक्रेत्याकडून प्राप्य)	**कमी अंत:क्षेपणाच्या परिणामस्वरुप तफावत (विक्रेत्याकडून देय)**
[१५% डी*जीएस* किंवा ३० मेगावॅट, यापैकी जे कमी असेल] पर्यंतच्या तफावतीसाठी @ आरआर; [१५% डी*जीएस* किंवा ३० मेगावॅट, यापैकी जे कमी असेल] पलीकडील	[१५% डी*जीएस* किंवा ३० मेगावॅट, यापैकी जे कमी असेल] पर्यंतच्या तफावतीसाठी @ आरआर; [१५% डी*जीएस* किंवा ३० मेगावॅट, यापैकी जे कमी असेल] पलीकडील आणि [२०% डी*जीएस* किंवा ५० मेगावॅट, यापैकी जे कमी असेल] पर्यंतच्या

ज्यादा अंत:क्षेपणाच्या परिणामस्वरुप तफावत (विक्रेत्याकडून प्राप्य)	कमी अंत:क्षेपणाच्या परिणामस्वरुप तफावत (विक्रेत्याकडून देय)
तफावतीसाठी @ शून्य;	तफावतीसाठी @ आरआरच्या १०५ %; [२०% डी*जीएस* किंवा ५० मेगावॅट, यापैकी जे कमी असेल] पलीकडील तफावतीसाठी @ आरआरच्या ११०%;

* *समान वीज दराच्या संचांकरिता संयत्र स्तरावर ३० मेगावॅट.*

(३) ग्रीडची फ्रिक्वेन्सी "४९.९० हर्टझ पेक्षा कमी" असेल तेव्हा कोणत्याही विक्रेत्याचे कमी अंत:क्षेपण अनुज्ञेय राहणार नाही आणि ग्रीडची फ्रिक्वेन्सी "५०.१०हर्टझ् आणि त्यापेक्षा जास्त" असेल तेव्हा कोणत्याही विक्रेत्याचे जास्त अंत:क्षेपण अनुज्ञेय राहणार नाही.

(४) डब्ल्युएस विक्रेता तसेच क्युसीएद्वारे पुलिंग स्टेशनवर एकत्रित अशा वीज निर्मिती केंद्रांच्या बाबतीत तफावतीसाठीचे आकार, वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या मविनिआ (सौर आणि पवन ऊर्जा निर्मितीकरिता पूर्वानुमान, काल व परिमाण निर्धारण (शेड्युलिंग) आणि तफावतीची हिशोबपूर्ती) विनियम, २०१८ आणि त्यामधील सुधारणांनुसार असतील:

(५) स्टॅण्डअलोन ऊर्जा साठवण यंत्रणेच्या (इएसएस) संबंधात तफावतीसाठीचे आकार या विनियमांच्या खंड (१) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार सामान्य विक्रेत्यांना (आरओआर निर्मिती केंद्रा व्यतिरिक्त) लागू असल्याप्रमाणेच असतील:

परंतु असे की, चार्जिंग मोडमध्ये, जास्तीच्या वीज खेचणीद्वारे झालेली तफावत कमी अंत:क्षेपण म्हणून मानण्यात येईल आणि कमी वीज खेचणीद्वारे झालेली तफावत जास्त अंत:क्षेपण म्हणून मानण्यात येईल आणि त्यानुसार तफावतीसाठीच्या आकारांची हिशोबपूर्ती करण्यात येईल:

(६) खरेदीदाराच्या संबंधात तफावतीसाठीचे आकार खालीलप्रमाणे प्राप्य किंवा देय राहतील:

कमी वीज खेचणीच्या परिणामस्वरुप तफावत (विक्रेत्याकडून प्राप्य)	ज्यादा वीज खेचणीच्या परिणामस्वरुप तफावत (विक्रेत्याकडून देय)
(पाच) व्हीएल*f* (१) आणि f आतील *f* बँड साठी	
(१) @ एनआरच्या ९० % जेव्हा *f* = ५०.०० Hz;	(४) @ एनआर जेव्हा *f* = ५०.०० Hz;
(२) जेव्हा [५०.०० Hz < *f* ≤५०.०५ Hz], *f* मधील प्रत्येक ०.०१ Hz वाढीसाठी, अशा खरेदीदारासाठी तफावत आकार एनआरच्या ८% ने कमी करण्यात येतील जेणेकरुन	(५) जेव्हा [५०.०० Hz < *f* ≤५०.०५ Hz], *f* मधील प्रत्येक ०.०१ Hz वाढीसाठी, अशा खरेदीदारासाठी तफावत आकार एनआरच्या ५% ने कमी करण्यात येतील जेणेकरुन तफावतीसाठीचे आकार एनआर च्या ७५ % होतील जेव्हा *f* =

UNCOMPLICATE Simplifying compliance

कमी वीज खेचणीच्या परिणामस्वरुप तफावत (विक्रेत्याकडून प्राप्य)	ज्यादा वीज खेचणीच्या परिणामस्वरुप तफावत (विक्रेत्याकडून देय)
तफावतीसाठीचे आकार एनआर च्या ५० % होतील जेव्हा f = ५०.०५ Hz;	५०.०५ Hz;
(३) जेव्हा [५०.०० Hz > f ≥ ४९.९० Hz], f मधील प्रत्येक ०.०१ Hz घटीकरिता, अशा खरेदीदारासाठी तफावत आकार एनआरच्या १ % ने वाढवण्यात येतील जेणेकरुन तफावतीसाठीचे आकार एनआर च्या १०० % होतील जेव्हा f = ४९.९० Hz;	(६) जेव्हा [५०.०० Hz > f ≥ ४९.९० Hz], f मधील प्रत्येक ०.०१ Hz घटीकरिता, अशा खरेदीदारासाठी तफावत आकार एनआरच्या ५ % ने वाढवण्यात येतील जेणेकरुन तफावतीसाठीचे आकार एनआर च्या १५० % होतील जेव्हा f = ४९.९० Hz;
(सहा) **व्हीएलसी (१) आणि *f बाहेरील f* बॅन्डसाठी**	
(१) @ शून्य जेव्हा [५०.०५ Hz < f < ५०.१० Hz]: परंतु असे की असा खरेदीदार @ एनआरच्या १० % अदा करेल जेव्हा [f ≥ ५०.१० Hz]	(३) @ एनआरच्या ५० % जेव्हा [५०.०५ Hz < f < ५०.१० Hz]: (४) @ शून्य जेव्हा [f ≥ ५०.१० Hz];
(२) @ एनआर जेव्हा [f < ४९.९० Hz];	(५) @ एनआरच्या १५० % जेव्हा [f < ४९.९० Hz];
(सात) **व्हीएलसी (२) आणि *f आतील आणि बाहेरील f* बॅन्डसाठी**	
(१) @ एनआरच्या ८० % जेव्हा f ≤ ५०.०० Hz; (२) @ एनआरच्या ५० % जेव्हा [५०.०० Hz < f ≤ ५०.०५ Hz]; (३) @ शून्य जेव्हा [५०.०५ Hz < f < ५०.१० Hz]; परंतु असे की असा खरेदीदार @ एनआरच्या १० % अदा करेल जेव्हा [f ≥ ५०.१० Hz];	(१) @ एनआरच्या १५० % जेव्हा f < ५०.०० Hz; (२) @ एनआर जेव्हा [५०.०० Hz ≤ f ≤ ५०.०५ Hz]; (३) @ एनआरच्या ७५ % जेव्हा [५०.०५ Hz < f < ५०.१० Hz]; @ शून्य जेव्हा [f ≥ ५०.१० Hz].
(आठ) **व्हीएलसी (३) आणि *f आतील आणि बाहेरील f* बॅन्डसाठी**	
(१) @ शून्य जेव्हा f < ५०.१० Hz परंतु असे की असा खरेदीदार @ एनआरच्या १० % अदा करेल जेव्हा [f ≥ ५०.१० Hz];	(१) @ एनआरच्या २०० % जेव्हा f <५०.०० Hz; (२) @ एनआर जेव्हा [५०.०० Hz ≤ f < ५०.१० Hz] @ एनआरच्या ५० % जेव्हा [f ≥ ५०.१० Hz].

टिपणी: खरेदीदारासाठी मात्रा मर्यादा

(७) खरेदीदारावर तफावतीच्या आकारमानवरील मर्यादा आणि मर्यादा ओलांडण्याचे परिणाम -

(ए) ग्रीडची फिक्वेन्सी जेव्हा '४९.९० हर्टझ आणि त्यापेक्षा अधिक ते ५०.०५ हर्टझ पेक्षा कमी' या मर्यादेत असते तेव्हा, कोणत्याही खरेदीदाराने काल-गटादरम्यान केलेली जास्तीची वीज खेचणी किंवा कमी-वीज खेचणी त्याच्या निर्धारित वीज खेचणीच्या १० टक्क्यांपेक्षा किंवा या विनियमांच्या खंड(बी) नुसार आलेल्या [व्हीएलबी(१)] मेगावॅट मर्यादेपेक्षा, यापैकी जे कमी असेल, जास्त असणार नाही.

(बी) वितरण परवानाधारक आणि खरेदीदारांसाठी [व्हीएलबी(१)] मेगावॅटची मात्रा मर्यादा खालीलप्रमाणे निश्चित करण्यात येईल:

(१) (निर्धारणाच्या १०%, (वितरण परवानाधारकाची किंवा खरेदीदारांची सर्वोच्च मागणीच्या काळातील मागणी / "एनसीपीडी) x राज्य मात्रा मर्यादा) यांच्यापैकी जे कमी असेल ते

जेथे, एनसीपीडी (एकाच वेळी नसलेली सर्वोच्च मागणी) वितरण परवानाधारक/परवानाधारकांच्या आणि खरेदीदार/खरेदीदारांच्या सर्वोच्च मागणीच्या काळातील विजेच्या मागणीची बेरीज दर्शविते.

जेथे, वितरण परवानाधारक/परवानाधारकांची आणि खरेदीदार/ खरेदीदारांची सर्वोच्च मागणीच्या काळातील विजेची मागणी (पीक डिमांड) मागील कॅलेण्डर वर्षात नोंद झालेली पीक डिमांड किंवा त्यानंतरच्या कॅलेण्डर वर्षातील वितरण परवानाधारक/परवानाधारकांची आणि खरेदीदार/ खरेदीदारांची अंदाजित पीक डिमांड, यापैकी जी जास्त असेल ती, असेल;

परंतु असे की, समांतर वितरण परवानाधारक क्षेत्रातील चेंजओव्हर ग्राहकांच्या बाबतीत, वितरण जाळ्याचा मालक असलेल्या वितरण परवानाधारकाला चेंजओव्हर ग्राहकांच्या मागणीचा हिशोब ठेवण्यासाठी, सन २०२१ च्या प्रकरण क्र. १६६ मध्ये दि. १५.०९.२०२२ रोजी आयोगाने दिलेल्या आदेशातील निर्देशानुसार, अतिरिक्त मात्रा मर्यादा प्रदान करण्यात येईल.

(२) एसएलडीसी मागील पीक डिमांड, मागील कॅलेण्डर वर्षासाठी (जानेवारी ते डिसेंबर) राज्यात प्रचलित असलेली नॉन-कोइन्सीडेन्ट पीक डिमांड आणि चालू आर्थिक वर्षाच्या ३१ जानेवारी पर्यंत आगामी वर्षासाठी लागू असलेली राज्य मात्रा मर्यादा यांच्या आधारावर प्रत्येक खरेदीदार किंवा वितरण परवानाधारकासाठी आगामी वर्षासाठी लागू करावयाची व्हीएलबी(१), व्हीएलबी(२) आणि व्हीएलबी(३) निश्चित करेल आणि आयोगाच्या मान्यतेसाठी ती सादर करेल.

(३) २५० मेगावॅट पेक्षा कमी पीक डिमांड असलेल्या वितरण परवानाधारक किंवा खरेदीदारांना खालीलप्रमाणे मात्रा मर्यादा लागू राहण्याच्या अधीन राहून, वरील सुत्रानुसार वितरण

परवानाधारक किंवा खरेदीदारांसाठी निश्चित केलेल्या मात्रेची मर्यादा सर्वात जवळच्या पूर्णांक मूल्यात देण्यात येईल:

सर्वोच्च मागणीचा टप्पा (मेगावॅट)	मेगावॅटमध्ये मात्रा मर्यादा [व्हीएलबी(१)]
०-१०	०.५०
११-३०	०.७५
३१-६०	१.००
६१-१००	१.२५
१०१-१५०	१.५०
१५१-२००	१.७५
२०१-२५०	२.००
२५० पेक्षा जास्त	वरील विनियम (७) च्या उप-विनियम (बी) च्या उप-खंड (१) नुसार

(सी) वितरण परवानाधारक आणि खरेदीदारांसाठी [व्हीएलबी(२)] मेगावॅटची मात्रा मर्यादा खालीलप्रमाणे निश्चित करण्यात येईल:

खरेदीदार	मेगावॅटमध्ये व्हीएलबी(२) मात्रा मर्यादेची श्रेणी
सर्व खरेदीदारांसाठी	व्हीएलबी(२) = व्हीएलबी(१) + व्हीएलबी(१) च्या २० %

(डी) वितरण परवानाधारक आणि खरेदीदारांसाठी व्हीएलबी(३) मेगावॅटची मात्रा मर्यादा खालीलप्रमाणे निश्चित करण्यात येईल:

खरेदीदार	मेगावॅटमध्ये व्हीएलबी(३) मात्रा मर्यादेची श्रेणी
सर्व खरेदीदारांसाठी	व्हीएलबी(३) = व्हीएलबी(२) च्या वर

(इ) केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (तफावत हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०२४ आणि त्यामध्ये झालेल्या सुधारणांनुसार, राज्य मात्रा मर्यादा राज्याला लागू असलेल्या मात्रा मर्यादेशी (व्हीएल) जोडण्यात येईल;

परंतु असे की, जेव्हा ग्रीडची फ्रिक्वेन्सी "४९.९० हर्टझ पेक्षा कमी" असेल तेव्हा कोणत्याही खरेदीदाराची ज्यादा वीज खेचणी अनुज्ञेय राहणार नाही आणि ग्रीडची फ्रिक्वेन्सी "५०.१० हर्टझ् आणि त्यापेक्षा जास्त" असेल तेव्हा कोणत्याही खरेदीदाराची कमी वीज खेचणी अनुज्ञेय राहणार नाही.

(८) या विनियमांच्या खंड (ए) आणि (बी) अंतर्गत विनिर्दिष्ट केलेल्या प्रकरणांव्यतिरिक्त प्रारंभिक विजेच्या (इन्फर्म पॉवर) अंत:क्षेपणासाठीचे आकार शून्य असतील.

(ए) औष्णिक निर्मिती केंद्रांच्या बाबतीत, संयत्राचे पहिल्यांदा सिन्क्रोनायझेशन झाल्याच्या दिनांकापासून यशस्वीरित्या ट्रायल रन पूर्ण करेपर्यंत ग्रिडमध्ये अंत:क्षेपित केलेल्या विजेसाठी, प्रत्येक काल-गटासाठी तफावतीकरिता आकारांच्या सामान्य दराने रु. २.८६ प्रति युनिट सिलिंगच्या अधीन राहून किंवा केंद्रीय आयोगाने अधिसूचित केल्याप्रमाणे, किंवा एमओडी स्टॅकमधील सर्वात कमी अस्थिर खर्चाची, यापैकी जे कमी असेल ते, रक्कम अदा करण्यात येईल.

(बी) ग्रीड संहितेमध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार यशस्वीरित्या चाचणी पूर्ण केल्यानंतर प्रारंभिक विजेचे (इन्फर्म पॉवर) निर्धारण करण्यात आले तर, निर्धारित केलेल्या प्रारंभिक विजेवरील तफावतीसाठी सामान्य विक्रेत्याला लागू असल्याप्रमाणेच तफावत आकार लागू राहतील.

(सी) या विनियमांच्या खंड (ए) आणि (बी) मध्ये काहीही असले तरी, जेव्हा यंत्रणा फ्रिक्वेन्सी f > ५०.०५Hz असते तेव्हा सामान्य विक्रेत्याने जास्तीच्या अंत:क्षेपणाद्वारे यशस्वी ट्रायल रन दिल्यानंतरच्या निर्धारित प्रारंभिक विजेच्या तफावतीसाठीचे आकार शून्य राहतील.

(९) निर्मिती संयत्राच्या वाणिज्यिक कामकाजाच्या दिनांकाआधी (सीओडी) प्रारंभिक (स्टार्ट-अप) विजेच्या खेचणीसाठी किंवा निर्मिती केंद्राच्या शट-डाऊन दरम्यान सहाय्यकारी उपकरणे चालू ठेवण्यासाठी खेचलेल्या विजेसाठी संबंधित काल-गटासाठीचे आकार संदर्भ आकार दराने किंवा संविदा दराने किंवा संदर्भ आकार दरांच्या किंवा संविदा दरांच्या अनुपस्थितीत, सर्व पॉवर एक्स्चेंजच्या डे-अहेड मार्केट सेगमेंटच्या भारांकित सरासरी एसीपी दराने किंवा केंद्रीय आयोगाने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे, जसे असेल तसे, देय राहतील.

(१०) या विनियमांच्या खंड (१) ते (८) मध्ये काहीही समाविष्ट असले तरी, विक्रेत्याच्या सक्तीच्या आऊटेज किंवा अंशत: आऊटेजच्या बाबतीत तफावतीसाठीचे आकार, आठ काल-गटांच्या कमाल कालावधीसाठी किंवा त्यांच्या निर्धारणामध्ये सुधारणा होईपर्यंतच्या कालावधीसाठी, यापैकी जे आधी घडेल ते, संदर्भ आकार दराने देय राहतील.

(११) एचपी-डीएएम मध्ये ज्याच्या बोली क्लियर झाल्या आहेत अशा विक्रेत्यासाठी, एचपी-डीएएमद्वारे विकलेल्या विजेच्या परिमाणासाठी 'कमी अंत:क्षेपणा'च्या माध्यमातून घेतलेल्या तफावतीसाठी 'संदर्भ आकार दर' संबंधित काल-गटासाठी सर्व पॉवर एक्स्चेंजच्या एचपी-डीएएम मार्केट सेगमेंटच्या भारांकित सरासरी एसीपी इतके असतील;

परंतु असे की, जेथे मीटरच्या माहितीचे प्रत्यक्ष पृथक्करण शक्य नसते तेव्हा, संबंधित एन्टीटीच्या तफावतीची किंवा मीटरने नोंदवलेल्या माहितीच्या वाटपाची परिगणना एन्टीटीज्च्या निर्धारणाच्या आधारावर यथाप्रमाण तत्त्वावर करण्यात येईल.

११. व्हीएसईसाठी प्रचालनात्मक चौकट आणि त्याची वाणिज्यिक हिशोबपूर्ती

(१) प्रत्यक्ष प्रचालना दरम्यान, एसएलडीसीला राज्याची वीज खेचणी राज्याच्या सीमेवर अनुज्ञेय मर्यादेत राखण्यासाठी किंवा आरएलडीसीच्या सूचनांचे पालन करण्यासाठी किंवा आयईजीसी किंवा राज्य ग्रिड संहितेच्या शेड्युलिंग आणि प्रेषण संहितेमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अन्य कोणत्याही अटींचे पालन करण्यासाठी वीज निर्मितीचा वेग वाढविण्याच्या-रॅम्प अप (वाढ) किंवा वीज निर्मितीचा वेग कमी करण्याच्या-रॅम्प डाऊन (कमी) सूचना जारी करण्याची आवश्यकता भासू शकते.

(२) या विनियमांच्या आणि मविनिआ (राज्य ग्रिड संहिता) विनियम, २०२० मधील तरतुदींनुसार, एसएलडीसी राज्याच्या सीमेवरील वीज खेचणी मर्यादेत राखण्यासाठी अशा प्रत्यक्ष प्रचालना दरम्यान केंद्रीकृत एमओडी तत्त्वाचे अनुसरण करेल.

(३) केंद्रीकृत एमओडी तत्त्वानुसार जनरेटरच्या निर्धारणामध्ये सुधारणा करताना, एसएलडीसी त्या जनरेटरने करारबध्द केलेल्या लाभधारकाच्या, म्हणजे असा लाभधारक ज्याच्याशी त्याचा वीज खरेदी करार (पीपीए) किंवा वाणिज्यिक व्यवस्था झालेली आहे, निर्धारणामध्ये तद्नुसार सुधारणा करणार नाही.

(४) काल व परिमाण निर्धारण आणि प्रेषण संहितेमधील तरतुदी आणि त्याखाली विनिर्दिष्ट केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार लाभधारकांना त्यांच्या मागणीच्या आधारावर निर्धारण चालू ठेवण्यात येईल.

(५) शेड्युलिंग प्रक्रियेच्या प्रयोजनासाठी एसएलडीसीद्वारे राज्यासाठी आभासी राज्य एन्टीटी (व्हीएसई) तयार करण्यात येईल जी जनरेटर्सच्या अशा निर्धारणाचा प्रति-पक्ष म्हणून कार्य करेल. आभासी राज्य एन्टीटी, त्याच्या स्वरुपानुसार, मीटर्सने वेढलेली प्रत्यक्ष एन्टीटी नसते आणि त्यामुळे, राज्य डीएसएम पूलचा ती एक भाग नसेल.

(६) केंद्रीकृत एमओडी तत्त्वाच्या अनुषंगाने एसएलडीसीने प्रेषणासाठी विचारात घेतलेल्या जनरेटरच्या शेड्युलमध्ये एसएलडीसीद्वारे प्रेषण केलेल्या निर्मितीचे परिमाण थेट समाविष्ट करण्यात येईल. अशा जनरेटरच्या निर्धारणामध्ये एसएलडीसीकडून यंत्रणेच्या प्रत्यक्ष स्थितीनुसार सुधारणा करण्यात येईल.

(७) वीज निर्मितीमध्ये वाढ करण्यासाठी (जनरेशन रॅम्प अप), केंद्रीकृत एमओडी तत्त्वानुसार एसएलडीसीने प्रेषणासाठी विचारात घेतलेल्या जनरेटरमधून व्हिएसईला वीज निर्धारित करण्यात येईल आणि वीज निर्मिती कमी करण्यासाठी (जनरेशन रॅम्प डाऊन), केंद्रीकृत एमओडी तत्त्वावर एसएलडीसीने प्रेषणासाठी विचारात घेतलेल्या जनरेटरला व्हिएसईकडून वीज निर्धारित करण्यात येईल.

(८) अशा जनरेटर्सचे निर्धारण एसएलडीसीने प्रेषण सूचना जारी केल्यानंतर १५ मिनिटांपासून सुरु होणाऱ्या काल-गटापासून त्वरित चालू होईल आणि प्रेषण सूचनेमध्ये याबाबत स्पष्टपणे विनिर्दिष्ट करण्यात येईल. तथापि, एसएलडीसी उपरोल्लेखित काल-गटानंतर कोणत्याही काल गटापासून प्रेषण विचारात घेण्यासाठी, आवश्यकता असल्यास, अपेक्षित यंत्रणा स्थितीच्या आधारावर उचित निर्णय घेईल.

(९) अशा जनरेटरचे काल व परिमाण निर्धारण (शेड्युलिंग) एक्स-बस सीमेवर एमइजीसी २०२० अंतर्गत शेड्युलिंग संहितेनुसार असेल.

(१०) अशा *जन्रेटर्सचे* निर्धारण व्हिएसई अंतर्गत एसएलडीसीने सुधारित केलेल्या निर्धारणाच्या प्रमाणानुसार विचारात घेण्यात येईल.

(११) अशा विक्रेत्याने निर्धारणापासून घेतलेल्या संपूर्ण तफावतीची हाताळणी या विनियमांच्या विनियम ७ आणि १० मधील तरतुदींनुसार आणि त्याखाली तयार करण्यात आलेल्या कार्यपध्दतीनुसार करण्यात येईल.

(१२) एसएलडीसी त्यांच्या लाभधारकांसाठी स्वतंत्रपणे अशा जनरेटरच्या निर्धारणाचा आणि ग्रीड व्यवस्थापनासाठी व्हीएसइ प्रचालनाच्या निर्धारणाचा तपशील ठेवेल. एसएलडीसी वीजनिर्मितीच्या निर्धारणातील अशा सुधारणेचे (रॅम्प अप आणि रॅम्प डाऊन) स्वतंत्र लेखे प्रसिध्द करेल, त्यासह एसएलडीसीने ग्रिडच्या प्रचालनाच्या हितासाठी सुरु केलेल्या कार्यवाहीची कारणे आणि संबंधित काल-गटासाठी संबंधित निर्मिती केंद्राच्या लागू असलेल्या संदर्भ आकार दरांची माहिती असेल.

(१३) एसएलडीसीच्या कारवाईमुळे जल-विद्युत निर्मितीसह विक्रेत्याच्या निर्धारणात झालेल्या कोणत्याही घटीसाठी, असे विक्रेते निर्मितीमध्ये झालेल्या घटीसाठी संबंधित काल-गटासाठी 'राज्य तफावत पूल खात्या'मध्ये संबंधित निर्मिती केंद्राला लागू असलेल्या संदर्भ आकार दराने किंवा केंद्रीय आयोगाने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे रक्कम अदा करतील.

(१४) एसएलडीसीच्या कारवाईमुळे जल-विद्युत निर्मात्यांसह विक्रेत्यांच्या निर्धारणात झालेल्या कोणत्याही वाढीसाठी, अशा विक्रेत्यांना निर्मितीमध्ये झालेल्या वाढीसाठी संबंधित काल-गटासाठी 'राज्य तफावत पूल खात्या'मधून संबंधित निर्मिती केंद्राला लागू असलेल्या संदर्भ आकार दराने किंवा केंद्रीय आयोगाने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे रक्कम अदा करण्यात येईल.

(१५) जोपर्यंत व्हिएसई ट्रिगरिंगची परिस्थिती राहिल तोपर्यंत एसएलडीसी व्हिएसईचे निर्धारण करेल. एसएलडीसी व्हिएसई निर्धारणाला कारणीभूत असलेल्या खरेदीदारांच्या करारबध्द जनरेटर्सच्या निर्धारणात सुधारणा करुन व्हिएसईच्या प्रचालनावर मर्यादा आण्यासाठी लवकरात लवकर सर्व प्रयत्न करेल.

(१६) रविवारी मध्यरात्री संपणाऱ्या सात दिवसांच्या कालावधीसाठीचे या विनियमांतर्गत व्हीएसईसाठी आकारलेल्या शुल्काचे विवरणपत्र पुढील बुधवारपर्यंत सर्व भागिदारांना जारी करण्यात येईल.

१२ तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दतीचे प्रचालन आणि संनियंत्रणाची चौकट

(१) राज्य भार प्रेषण केंद्र या विनियमांतील तरतुदींनुसार प्रत्येक राज्य एन्टीटीकरिता तफावतीसाठीच्या आकारांची परिगणना करण्यासाठी कार्यपध्दती आणि पध्दतीमीमांसा विकसित करेल आणि हितसंबंधितांशी उचित सल्लामसलत केल्यानंतर आयोगाकडे मान्यतेसाठी सादर करेल.

(२) अधिनियमाच्या कलम १४२ अंतर्गत आयोगास उचित वाटेल ती कारवाई करण्यास बाधा न येता, जास्त वीज खेचणी/कमी वीज खेचणी किंवा कमी अंत:क्षेपण/जास्त अंत:क्षेपणाच्या मर्यादांच्या उल्लंघनासाठी प्रत्येक काल गटाकरिता विनियम १० अंतर्गत तफावतीसाठीच्या आकारांची वसुली करण्यात येईल.

(३) 'राज्य ऊर्जा लेखे' तयार करण्यासाठी वापरण्यात आलेल्या पध्दतीनुसार, राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून जास्त-वीज खेचणी/कमी अंत:क्षेपण आणि कमी वीज खेचणी/ जास्त-अंत:क्षेपणासाठीच्या आकारांची परिगणना करण्यात येईल.

(४) राज्य भार प्रेषण केंद्र, सर्व काल-गटासाठी, जेव्हा ग्रीडची फ्रिक्वेन्सी '५०.१० हर्टझ् आणि त्यापेक्षा जास्त' आणि '४९.९० हर्टझ् पेक्षा कमी' किंवा आयईजीसीने विनिर्दिष्ट केलेल्या अन्य कोणत्याही फ्रिक्वेन्सी मर्यादे इतकी असते तेव्हा, प्रत्येक खरेदीदार आणि विक्रेत्यांनी केलेल्या जास्त वीज खेचणी/कमी-अंत:क्षेपणाचे परिमाण आणि त्यासबंधात तफावतीसाठी देय असलेल्या/येणे असलेल्या आकारांच्या रकमा विनिर्दिष्ट करुन तफावत लेख्यांचे अभिलेखे स्वतंत्रपणे, साप्ताहिक तत्त्वावर, तयार करेल आणि आपल्या संकेत-स्थळावर प्रसिध्द करेल.

१३ राज्य ऊर्जा लेखा

(१) राज्य भार प्रेषण केंद्र खरेदीदार आणि विक्रेत्यांकरिता प्रत्येक काल गटासाठी रिॲक्टिव्ह ऊर्जा लेख्यांसह राज्य ऊर्जा लेख्यांचे विवरणपत्र, मासिक तत्त्वावर, तयार करेल. अंशत: मुक्त प्रवेश ग्राहकांचे देयक तयार करण्यासाठी आवश्यक असलेली माहिती राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून वितरण परवानाधारकाच्या देयक केंद्राला पुरविण्यात येईल.

(२) वितरण परवानाधारकाचे देयक केंद्र अंशत: मुक्त प्रवेश ग्राहकांचे ऊर्जा लेखांकन करण्यासाठी, त्यांना देयक पाठविण्यासाठी आणि त्याची हिशोबपूर्ती करण्यासाठी जबाबदार राहील.

(३) राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडलेल्या अंशत: मुक्त प्रवेश ग्राहकांच्या आणि वितरण जाळ्याशी जोडलेल्या सर्व मुक्त प्रवेश ग्राहकांच्या तफावतीच्या हिशोबपूर्तीसाठी ऊर्जा लेखा विवरणपत्र,

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि त्यातील सुधारणा आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि त्यातील सुधारणांमधील तरतुदींनुसार, असेल.

(४) या विनियमांच्या विनियम १२ नुसार, राज्य भार प्रेषण केंद्र सर्व राज्य एन्टीटीजचे साप्ताहिक तफावत आकारांचे विवरणपत्र तयार करण्यासाठी आणि देयक तयार करण्यासाठी आणि राज्य एन्टीटींकडून तफावत आकार वसूल करण्यासाठी जबाबदार राहील.

परंतु असे की, तात्पुरते राज्य ऊर्जा लेखे आणि तफावत लेखा हिशोबपूर्तीचे विवरणपत्र संबंधित राज्य एन्टीटीला विनिर्दिष्टित कालावधीसाठी छाननी आणि पडताळणीकरिता उपलब्ध असावयास हवेत. सदर विवरणपत्र ठरवलेल्या कालावधीत अभिप्राय/त्रुटी (असल्यास) दुरुस्त करुन विहित कालावधीत अंतिम करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, राज्य ऊर्जा लेखा आणि तफावत लेखा हिशोबपूर्तीचे विवरणपत्र त्रयस्थ पक्षकाराला पडताळणी करण्यासाठी आणि लेखापरीक्षण करण्यासाठी नियतकालिक तत्त्वावर उपलब्ध असेल आणि त्रयस्थ पक्षकाराची अशी पडताळणी आणि लेखापरीक्षण एका वर्षातून किमान एकदा करण्यात येईल.

(५) राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून ३ महिन्यांच्या आत सविस्तर ऊर्जा लेखांकन पध्दती तयार करण्यात येईल आणि आयोगाकडे मान्यतेसाठी सादर करण्यात येईल.

परंतु असे की, आयोगाकडे मान्यतेसाठी सादर करण्याआधी, राज्य भार प्रेषण केंद्र ही प्रारुप पध्दती हितसंबंधितांच्या सल्लामसलतीसाठी आपल्या संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करेल.

१४. रिॲक्टिव्ह ऊर्जा व्यवस्थापन आणि लेखांकन

(१) राज्य भार प्रेषण केंद्र, मविनिआ (राज्य ग्रिड संहिता) विनियम, २०२० च्या विनियम ३७ मधील तरतुदींनुसार आणि त्या खालील कार्यपध्दतीनुसार, रिॲक्टिव्ह ऊर्जेच्या आवश्यकतेचे व्यवस्थापन करण्यास जबाबदार राहील. रिॲक्टिव्ह ऊर्जा पूल अकाऊन्टची हिशोबपूर्ती, वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या मविनिआ (राज्य ग्रिड संहिता) विनियम, २०२० मध्ये निश्चित केलेल्या पध्दतीनुसार होईल.

परंतु असे की, राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून स्वतंत्र रिॲक्टिव्ह ऊर्जा पूल अकाऊन्ट तयार करण्यात आणि त्याचे प्रचालन करण्यात येईपर्यंत, राज्य डीएसएम पूल अकाऊन्टमध्ये उपलब्ध असलेल्या रकमेचा वापर एसएलडीसीला पूर्णपणे तात्पुरत्या तत्त्वावर प्रादेशिक रिॲक्टिव्ह पूलला आणि राज्य जल-विद्युत निर्मात्यांना प्रदाने करण्यासाठी करता येईल.

(१५) राज्य भार प्रेषण केंद्राच्या सूचनांची पूर्तता

या विनियमांमध्ये काहीही विनिर्दिष्ट करण्यात आले असले तरीही, विक्रेता आणि खरेदीदार ग्रिडची सुरक्षितता आणि ग्रिडची शिस्त यांच्या हितासाठी राज्य भार प्रेषण केंद्राने अंत:क्षेपण आणि वीज खेचणीसंबंधात दिलेल्या सूचनांचे पालन काटेकोरपणे करतील.

(१६) तफावतीसाठीच्या आकारांचे लेखांकन

(१) या विनियमांतर्गत आकारण्यात आलेल्या तफावतीसाठीच्या आकारांचे विवरणपत्र राज्य भार प्रेषण केंद्र, मागील रविवारच्या मध्यरात्रीपर्यंत संपणाऱ्या सात-दिवसांच्या कालावधीसाठी, साप्ताहिक तत्त्वावर, सप्ताहाच्या गुरुवारपर्यंत तयार करेल आणि सर्व घटकांना, पुढील गुरुवारपर्यंत जारी करेल.

(२) या विनियमांतर्गत तफावतीसाठीच्या आकारांपोटी वसुल केलेली सर्व प्रदाने आणि विलंब प्रदानासाठी प्राप्त झालेले व्याज, असल्यास, 'राज्य तफावत पूल अकाऊन्ट'मध्ये जमा करण्यात येईल. अशा अकाऊन्टची देखरेख आणि प्रचालन राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून या विनियमांच्या तरतुदींनुसार करण्यात येईल.

परंतु असे की -

(ए) आयोग आदेशाद्वारे कोणत्याही अन्य राज्य एन्टीटीला संबंधित 'राज्य तफावत पूल अकाऊन्ट'चे प्रचालन आणि देखभाल करण्याकरिता निर्देश देऊ शकेल.

(बी) तफावतीसाठीच्या आकाराच्या मुद्दल आणि व्याजासाठी राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून स्वतंत्र लेखापुस्तिका ठेवण्यात येतील.

(सी) राज्य एन्टीटीज् लागू असलेली वैधानिक आकारणी आणि करांची प्रदाने करण्यासाठी वैधानिक आवश्यकतांचे पालन करतील.

(डी) राज्य एन्टीटीज् राज्य भार प्रेषण केंद्राला वैधानिक प्राधिकरणाच्या अहवालविषयक आवश्यकतांची पूर्तता करण्याबाबत, आवश्यकतेनुसार, सहाय्य करतील.

(३) 'राज्य तफावत पूल अकाऊन्ट'मध्ये प्राप्त झालेली सर्व प्रदाने खालील क्रमाने विचारात घेण्यात येतील :

(ए) तफावतीसाठीच्या आकारांच्या वसुलीसाठी करण्यात आलेला कोणताही परिव्यय किंवा खर्च किंवा अन्य आकार.

(बी) थकीत रकमा किंवा दंडाचे व्याज, लागू असल्यास,

(सी) सरळ व्याज,

(डी) प्रादेशिक तफावत पूल अकाऊन्ट,

(इ) व्हीएसइ अकाऊन्टसाठीचे आकार,

(एफ) रिॲक्टिव्ह ऊर्जा प्रदानांसाठीचे आकार.

(जी) तफावतीसाठीचे आकार.

परंतु आणखी असे की, राज्य तफावत पूल अकाऊन्टमधील निधीतील तूट, असल्यास, साप्ताहिक हिशोबपूर्ती कालावधीच्या अखेरीस राज्य तफावत पूल अकाऊन्टची मागील आठवड्यापर्यंतची संचयी शिल्लक विचारात घेऊन, पुरवणी देयकाच्या माध्यमातून लागू असलेल्या साप्ताहिक हिशोबपूर्ती कालावधीसाठी संबंधित राज्य-एन्टीटीने देय असलेल्या नक्त तफावत आकारांच्या प्रमाणात अतिरिक्त आकारांची आकारणी करुन राज्य एन्टीटींकडून वसूल करण्यात येईल. रविवारी मध्यरात्री संपणाऱ्या सात दिवसांच्या कालावधीची अशी पुरवणी देयके राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून पुढील गुरुवारपर्यंत जारी करण्यात येतील.

(४) आर्थिक वर्षाच्या अखेरीस राज्य तफावत पूल अकाऊन्टमधील शिल्लक निधीतील रक्कम विद्युत यंत्रणेच्या प्रचालनामध्ये सुधारणा करण्याच्या प्रयोजनासाठी, ग्रिडच्या प्रचालनाची विश्वासार्हता, सुरक्षा आणि सुरक्षितता सुधारणेसाठी उपाययोजना आणि अभ्यास करण्यासाठी, यंत्रणा प्रचालन आणि बाजार प्रचालन यांच्या संबंधात क्षमता बांधणी आणि प्रशिक्षण कार्यक्रम हाती घेण्यासाठी आणि आयोगाकडून विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या अशा अन्य प्रयोजनांसाठी किंवा राष्ट्रीय भार प्रेषण केंद्र किंवा प्रादेशिक भार प्रेषण केंद्राशी विचारविनिमय करुन योजण्यात आलेल्या अन्य योजनांसाठी किंवा एसएलडीसीने आवश्यक केल्याप्रमाणे अन्य योजनांसाठी, आयोगाची पूर्व-परवानगी घेऊन, वापरण्यात येईल.

परंतु असे की, राज्य भार प्रेषण केंद्र योजना तयार करेल आणि शिल्लक निधीच्या वापरासाठी वार्षिक योजना सादर करेल आणि आयोगाची परवानगी मिळाल्यानंतरच केवळ या योजनांची अंमलबजावणी करेल.

१७. एसएलडीसीचे शुल्क आणि आकार

(१) आयोगाने वेळोवेळी दिलेल्या मान्यतेनुसार, राज्य एन्टीटीकडून एसएलडीसीचे शुल्क आणि आकार, कॉर्पसमधील रकमेसह, आगाऊ अदा करण्यात येतील. अन्य आकार आयोगाच्या संबंधित आदेश/विनियमांनुसार लागू राहतील. एसएलडीसी या विनियमांतर्गत सविस्तर डीएसएम पध्दती अंतिम करताना आकार प्रस्तावित करेल.

परंतु असे की, आयोग डीएसएम पध्दती अंतिम करेपर्यंत, मविनिआ (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ आणि त्यातील पध्दतीखाली प्रचलित कॉर्पस आणि आकार चालू राहतील.

परंतु आणखी असे की, मविनिआ (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ अंतर्गत हिशोबपूर्ती करण्यासाठीच्या अन्य देय प्रदानाचा हिशोब स्वतंत्रपणे ठेवण्यात येईल आणि मविनिआ (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती आणि संबंधित बाबी) २०१९ च्या तरतुदींनुसार एसएलडीसीकडून संबंधित राज्य एन्टीटींसोबत हिशोबपूर्ती करण्यात येईल.

(१८) तफावतीसाठीच्या आकारांच्या प्रदानाचे वेळापत्रक

(१) तफावतीसाठीच्या आकारांचे प्रदान करण्यास उच्च प्राधान्य राहील आणि संबंधित राज्य एन्टीटी तफावतीसाठीच्या आकारांचे, व्हिएसइसाठीच्या आकारांच्या प्रदानांचे, एसएलडीसीने जारी केल्यास पुरवणी देयकांच्या आकारांच्या प्रदानांचे विवरणपत्र निर्गमित झाल्यापासून ७ दिवसांच्या आत त्यामध्ये दर्शविलेली रक्कम 'राज्य तफावत पूल अकाऊन्ट'मध्ये अदा करेल. तसे न झाल्यास, कसूरदार राज्य एन्टीटीला कसुराच्या पहिल्या महिन्याच्या थकीत प्रदानावर आधारभूत दराने विलंब भरणा आकार अदा करावा लागेल.

परंतु असे की, विलंब भरणा आकार कोणत्याही वेळी विलंब भरणा आकाराच्या आधारभूत दरापेक्षा तीन टक्क्यांहून अधिक असणार नाही याच्या अधीन राहून, कसूराच्या पुढील महिन्यांसाठी विलंब भरणा आकारांचा दर विलंबाच्या प्रत्येक महिन्यासाठी ०.५ टक्क्याने वाढेल.

(२) तफावत किंवा व्हिएसईसाठीच्या आकारांपोटी कोणतीही रक्कम प्राप्त करण्याचा हक्क असलेल्या राज्य एन्टीटींना सर्व प्रदाने 'राज्य तफावत पूल अकाऊन्ट'मध्ये प्रदाने जमा झाल्यापासून कार्यालयीन कामकाजाच्या दोन दिवसांच्या आत देण्यात येतील.

परंतु असे की -

ए) राज्य तफावत पूल खात्यामध्ये तफावतीसाठीच्या किंवा व्हिएसईसाठीच्या आकारांचे आणि त्यावरील व्याजाचे, असल्यास, प्रदान करण्यास झालेल्या विलंबाच्या बाबतीत, तफावतीसाठीच्या आकारांचे विवरणपत्र निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून ७ दिवसांपेक्षा जास्त दिवस प्रलंबित राहिले तर, तफावतीसाठी किंवा व्हिएसईसाठी किंवा त्यावरील व्याजासाठी प्रदान प्राप्त करणाऱ्या राज्य एन्टीटीला राज्य तफावत पूल खात्यामध्ये उपलब्ध असलेल्या शिल्लक निधीतून रक्कम अदा करण्यात येईल. जर उपलब्ध असलेला शिल्लक निधी राज्य एन्टीटीला प्रदान अदा करण्यासाठी पुरेसा नसेल तर, राज्य तफावत पूल खात्यात उपलब्ध असलेल्या शिल्लक निधीतून यथाप्रमाणात राज्य तफावत पूल खात्यामधून प्रदान अदा करण्यात येईल.

बी) ज्या सहभागीदारास प्रदाने प्राप्त व्हावयास हवीत त्यास 'राज्य तफावत पूल अकाऊन्ट'मधून अंशत: किंवा पूर्णत: प्रदाने अदा करण्यात आली असली तरी, जोपर्यंत व्याज अदा करण्यात

येत नाही तोपर्यंत प्रदानाच्या विलंबासाठीचे व्याज 'राज्य तफावत पूल अकाऊन्ट'मध्ये जमा करण्याचे दायित्व शिल्लक राहील.

(३) या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या वेळेत ज्या राज्य एन्टीटी मागील आर्थिक वर्षातील कोणत्याही वेळी झालेल्या तफावतीसाठीच्या आकारांचे प्रदान करण्यात अयशस्वी ठरल्या असतील त्या सर्व राज्य एन्टीटींना, हे विनियम अंमलात आल्यापासून १५ दिवसांच्या आत राज्य भार प्रेषण केंद्राच्या नावे मागील आर्थिक वर्षामधील तफावतीसाठी सरासरी देय साप्ताहिक दायित्वाच्या ११० टक्क्यांच्या सममूल्य पतपत्र (लेटर ऑफ क्रेडीट - एलसी) उघडणे आवश्यक राहील.

परंतु असे की -

ए) या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या वेळेत जर कोणतीही राज्य एन्टीटी विद्यमान आर्थिक वर्षादरम्यान तफावतीसाठीच्या आकारांचे प्रदान करण्यात अयशस्वी ठरली तर, ती एन्टीटी प्रदानाच्या नियत दिनांकापासून १५ दिवसांच्या आत राज्य भार प्रेषण केंद्राच्या नावे साप्ताहिक थकीत दायित्वाच्या ११० टक्क्यांच्या सममूल्य पतपत्र (लेटर ऑफ क्रेडीट - एलसी) उघडेल.

बी) जर देय साप्ताहिक दायित्व मागील पतपत्राच्या रकमेपेक्षा ५० टक्यांहून जास्त असेल तर, वर्षभरादरम्यान कोणत्याही आठवड्यातील तफावतीसाठी देय साप्ताहिक दायित्वाच्या ११० टक्क्यांपर्यंत पतपत्राच्या रकमेत वृध्दी करण्यात येईल.

स्पष्टीकरण -

आर्थिक वर्ष २०२५-२६ दरम्यान राज्य एन्टीटीचे तफावतीसाठी सरासरी देय साप्ताहिक दायित्व रु. २.० कोटी असेल तर, राज्य एन्टीटी आर्थिक वर्ष २०२६-२७ मध्ये रु. २.२ कोटीसाठी पत्रपत्र उघडेल. जर आर्थिक वर्ष २०२६-२७ मध्ये कोणत्याही आठवड्यात साप्ताहिक देय दायित्व रु. ३.५ कोटी असेल तर, जे मागील एलसी रक्कम रु. २.२ कोटीच्या पेक्षा ५० टक्क्यांहून जास्त असेल तर संबंधित राज्य एन्टीटी रु. १.६५ कोटी जमा करुन पतपत्रांची रक्कम रु. ३.८५ कोटी (१.१ *३.५०) पर्यंत वाढवील.

(४) तफावतीसाठीच्या आकारांचे विवरणपत्र निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून ७ दिवसांच्या विनिर्दिष्ट वेळेत जर 'राज्य तफावत पूल अकाऊन्ट'मध्ये तफावतीसाठीचे आकार अदा करण्यात आले नाहीत, तर राज्य भार प्रेषण केंद्राला थकीत रकमेच्या मर्यादपर्यंत संबंधित सहभागीदाराच्या पतपत्राचे रोखीकरण करण्याचा हक्क राहील आणि संबंधित सहभागीदार तीन दिवसांच्या आत पतपत्राची (एलसी) रक्कम भरुन देईल.

परंतु असे की, एन्टीटी जर डीएसएम आकारांचा भरणा न करणे/ विलंब करणे यासाठी सातत्याने कसुरदार असेल तर, एलसीचे रोखीकरण केल्यानंतर, एसएलडीसी सातत्याने कसुरदार असलेल्या एन्टीटीविरुध्द विद्युत अधिनियम, २००३ च्या कलम १४२ अंतर्गत दंडात्मक कारवाई सुरु करण्याच्या शिफारशीसह आयोगाशी संपर्क साधेल.

१९. शासन संरचना (Governance Structure)

(१) मविनिआ (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ अंतर्गत गठीत केलेली महाराष्ट्र राज्य वीज समिती (एमएसपीसी) या विनियमांतर्गत दिलेल्या अटींच्या अधीन राहून या विनियमांनुसार काम सुरु ठेवील.

एमएसपीसीच्या रचनेत वीजनिर्माते, नूतनशील ऊर्जा निर्माते, मानीव वितरण परवानाधारक आणि पारेषण मुक्त प्रवेश उपयोगकर्त्यांचे प्रतिनिधीत्व करणाऱ्या राज्य एन्टीटींच्या गटांचे पुरेसे प्रतिनिधित्व निमंत्रणाच्या माध्यमातून समाविष्ट करण्यासाठी आणि आयोगाच्या परवानगीने एमएसपीसीने तयार केलेल्या कामकाज प्रचालन नियमांच्या अधीन राहून, सुधारणा करण्यात येईल.

तक्ता १ : हितसंबंधितांच्या पुरेशा प्रतिनिधीत्वासाठी प्रस्तावित एमएसपीसीचे गठन

अनु. क्र.	प्रतिनिधीचे नाव	एमएसपीसीमधील भूमिका
१	व्यवस्थापकीय संचालक, एमएसइबी होल्डींग कंपनी लि.	अध्यक्ष
२	संचालक (संचालन), एमएसइटीसीएल	उपाध्यक्ष
३	संचालक (संचालन), महानिर्मिती कंपनी	सदस्य महानिर्मिती कंपनीचे प्रतिनिधीत्व करणारा सदस्य
४	डीएसएम विनियमांची अंलबजावणी सुरु झाल्याच्या दिनांका रोजी १००० मेगावॅट आणि त्यावरील स्थापित क्षमता असलेली राज्य एन्टीटी (विक्रेता)	विक्रेत्यांचे प्रतिनिधीत्व करणारा सदस्य (महानिर्मिती कंपनी वगळून)
५	डीएसएम विनियमांची अंलबजावणी सुरु झाल्याच्या दिनांका रोजी ५०० मेगावॅट पेक्षा जास्त पीक डिमांड असलेली राज्य एन्टीटी (खरेदीदार)	खरेदीदारांचे प्रतिनिधीत्व करणारा सदस्य
६	आयोगाने मानीव वितरण परवानाधारकासाठी परवान्याच्या विशेष अटींसाठी जारी केलेल्या अधिसूचनेच्या क्रमवारीनुसार वार्षिक तत्त्वावर मानीव वितरण परवानाधारकाचा एक प्रतिनिधी	मानीव वितरण परवानाधारकाचे प्रतिनिधीत्व करणारा सदस्य
७	राज्यात ५०० मेगावॅट पेक्षा जास्त स्थापित क्षमता असलेल्या पवन आणि/किंवा सौर निर्मात्यांचे प्रतिनिधीत्व करणारे अर्हताप्राप्त समन्वय अभिकरण (क्युसीए)	क्युसीएचे प्रतिनिधीत्व करणारा सदस्य उदा. पवन आणि सौर ऊर्जा निर्माते
८	१०० मेगावॅट पेक्षा जास्त मुक्त प्रवेश असणारे पूर्णत: पारेषण मुक्त प्रवेश उपयोगकर्ते	टीओए उपयोगकर्त्यांचे प्रतिनिधीत्व करणारा सदस्य
९	एसएलडीसी, कार्यकारी संचालक	सदस्य
१०	मुख्य अभियंता, राज्य पारेषण कंपनी (एसटीयु)	सदस्य
११	डब्ल्युआरएलडीसी/डब्ल्युआरपीसी चे प्रतिनिधी	विशेष आमंत्रित, आवश्यकता असेल तेव्हा
१२	मुख्य अभियंता, एसएलडीसी	सदस्य सचिव

परंतु आणखी असे की, मविनिआ (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ अंतर्गत आखून दिलेली एमएसपीसीची भूमिका, अधिकार आणि कार्ये या विनियमांतील तरतुदींशी विसंगत नसतील त्या मर्यादेपर्यंतच केवळ कार्यान्वित राहतील. अशा प्रकरणी, या विनियमांच्या तरतुदी लागू राहतील.

परंतु आणखी असे की, एसएलडीसी तात्पुरते (साप्ताहिक/मासिक) राज्य ऊर्जा लेखे आणि (साप्ताहिक/मासिक) राज्य तफावत पूल खात्याचे विवरणपत्र तयार करेल आणि प्रसिध्द करेल, जे त्यांच्या संकेत-स्थळावर राज्य एन्टीटींज्नी छाननी आणि आढावा घेण्यासाठी प्रसिध्द करेल. राज्य एन्टीटी एसएलडीसीने तयार करावयाच्या कार्यपध्दतीनुसार विनिर्दिष्टीत कालावधीत यावर सुधारणेकरिता अभिप्राय आणि सूचना (असल्यास) सादर करेल. अशा छाननी आणि सुधारणेनंतर (आवश्यकता असल्यास), एसएलडीसीने तयार केलेले (साप्ताहिक/मासिक) राज्य ऊर्जा लेखे आणि (साप्ताहिक/मासिक) राज्य तफावत पूल खात्याचे विवरणपत्र अंतिम करण्यात येईल आणि सर्व राज्य एन्टीटींवर ते बंधनकारक राहील.

(२) महाराष्ट्र राज्य वीज समिती पुढील कार्य करेल :

ए) स्त्रोतांच्या इष्टतम वापराच्या खात्रीसाठी राज्यांतर्गत ऊर्जा देवाणघेवाणीमध्ये समन्वय साधेल आणि ही देवाणघेवाण सुलभ करेल.

बी) राज्य एन्टीटींकडून केल्या जाणाऱ्या या विनियमांच्या पालनाचे संनियंत्रण करेल आणि आर्थिक वर्ष संपल्यानंतर तीस दिवस आधी विहित नमुन्यात वार्षिक पूर्तता अहवाल सादर करेल.

सी) अंमलबजावणीमधील अडचणींचे, असल्यास, निराकरण करण्याकरिता पध्दतींमध्ये सुधारणा करण्यासाठी राज्य भार प्रेषण केंद्राला मार्गदर्शन करेल.

डी) योग्य फेरबदल/प्रचालनात्मक पध्दती, कार्यप्रणाली निर्देश जारी करण्यासाठी आणि या विनियमांच्या तरतुदींमध्ये सुधारणा करण्यासाठी, आयोगाला आवश्यक ती मदत आणि सल्ला देईल, उचित नियामक प्रक्रियेनंतर आवश्यक असल्याप्रमाणे.

२०) संक्रमण कालावधी

(१) हे विनियम शासकीय राजपत्रातील त्यांच्या प्रसिध्दीच्या दिनांकापासून अंमलात येतील आणि आयोगाकडून त्यामध्ये सुधारणा, बदल, फेरफार किंवा फेरबदल करण्यात येत नाहीत तोपर्यंत अंमलात राहतील.

(२) एसएलडीसी या विनियमांच्या अधिसूचनेपासून ३ महिन्यांच्या आत या विनियमांनुसार हितसंबंधितांशी सल्लामसलत केल्यानंतर सविस्तर कार्यपध्दती विकसित करेल आणि मान्यतेसाठी सादर करेल.

(३) या विनियमांनुसार एसएलडीसी आवश्यक असलेल्या सॉफ्टवेअरमध्ये फेरबदल करेल आणि किमान सहा महिने मॉक ड्रील करेल.

(४) एसएलडीसी डीएसएम कार्यकारी गटाला चाचणी कालावधी पूर्ण झाल्यासंबंधी कळविल आणि डीएसएम कार्यकारी गट डीएसएम चौकट २०२६ च्या वाणिज्यिक प्रचालनाच्या प्रारंभासाठी आयोगाकडे शिफारस करेल.

२१) विनियम/कार्यपध्दतीचे पालन

एसएलडीसी या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या खरेदीदार आणि विक्रेते आणि अन्य एन्टीटीज्नी या विनियमांतील तरतुदींच्या केलेल्या पालनाचे संनियंत्रण करण्यासाठी जबाबदार राहील. विनियमांतील तरतुदी किंवा त्याखालील कार्यपध्दतीचे सातत्याने पालन न करण्या प्रकरणी, एसएलडीसी विक्रेते/खरेदीदाराचे निर्धारण बंद करेल, तसेच एसएलडीसी एसटीयु किंवा वितरण परवानाधारकाला विशिष्ट जनरेटर/विक्रेत्याला ग्रीडपासून खंडीत करण्यासाठी देखील कळवू शकेल.

विनियमांतील तरतुदी किंवा त्याखालील कार्यपध्दतीचे सातत्याने पालन न केले जात असल्याची बाब आयोगास कळविण्यात येऊन कसुरदार एन्टीटीविरुध्द अधिनियमांच्या कलम १४२ आणि १४६ अंतर्गत कार्यवाही करण्याची शिफारस करण्यात येईल.

२२. सुधारणा करण्याचे अधिकार

आयोग कोणत्याही वेळी या विनियमांतील कोणत्याही तरतुदींमध्ये बदल, फेरफार, फेरबदल किंवा सुधारणा करु शकेल.

२३ अडचणी दूर करण्याचे अधिकार

या विनियमांतील कोणत्याही तरतुदी अंमलात आणताना जर कोणतीही अडचण उद्भवली तर, आयोग, सर्वसाधारण किंवा विशिष्ट आदेशाद्वारे, अधिनियमातील तरतुदींशी विसंगत नसतील व अडचणी दूर करण्यासाठी आवश्यक वाटतील, अशा तरतुदी करु शकेल.

२४. शिथील करण्याचे अधिकार

आयोग, स्वत:हून किंवा आयोगासमोर हितसंबंधी पक्षकाराने केलेल्या अर्जाच्या संदर्भात, या विनियमांतील कोणतीही तरतूद सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशाद्वारे शिथील करु शकेल; मात्र त्यापूर्वी, यासंबंधीच्या कारणांची लेखी नोंद करण्यात येईल आणि तरतूद शिथिल केल्यामुळे

बाधित होऊ शकणाऱ्या व्यक्तींना त्यांची बाजू मांडण्याची संधी देण्यात येईल.

२५. निर्देश निर्गमित करण्याचे अधिकार

या विनियमांची अंमलबजावणी करताना कोणतीही अडचण आल्यास, आयोग स्वत:हून किंवा बाधित व्यक्तिने केलेल्या अर्जावर, या विनियमांचे उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी आणि प्रयोजनासाठी आवश्यक वाटतील असे निर्देश निर्गमित करेल.

२६ रद्द करणे आणि अपवाद

(१) या विनियमांत अन्यथा करण्यात आलेल्या तरतुदींखेरीज, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपध्दती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ आणि त्यातील सुधारणा हे विनियम अंमलात येण्याच्या दिनांकापासून रद्द होतील.

(२) वरीलप्रमाणे विनियम रद्द करण्यात आले असले तरीही, अशा रद्द झालेल्या विनियमांतर्गत केलेली कोणतीही बाब किंवा केलेली किंवा करण्यात आलेली आहे असे अभिप्रेत असणारी कोणतीही कृती, कोणतीही कार्यपध्दती, कार्यवृत्त, अहवाल, पुष्टीकरण किंवा कोणत्याही विलेखाच्या प्रतिज्ञापनासह, या विनियमांतील संबंधित तरतुदीं अंतर्गत करण्यात आली असल्याचे किंवा केली आहे असे मानण्यात येईल.

मुंबई,
दिनांक २१ सप्टेंबर, २०२६.

डॉ. प्रफुल्ल श्री. वऱ्हाडे,
सचिव,
महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग.

UNCOMPLYCATE Simplifying Compliance

MAHARASHTRA ELECTRICITY REGULATORY COMMISSION

MAHARASHTRA ELECTRICITY REGULATORY COMMISSION (DEVIATION SETTLEMENT MECHANISM AND RELATED MATTERS) REGULATIONS, 2026

NOTIFICATION

ELECTRICITY ACT, 2003.

No. MERC/Tech/Regulation/2026/0782.—In exercise of the powers conferred under sub-section (*3*) of Section 32, sub-section (*4*) of Section 33, Sections 66, Clauses (b) and (h) of sub-section (*1*) of Section 86, and Clauses (g) and (zp) of Section 181 of the Electricity Act, 2003 (36 of 2003), and all other powers hereunto enabling, the Maharashtra Electricity Regulatory Commission hereby makes the following Regulations, namely:

1. Short title and commencement

(1) These Regulations may be called the Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Deviation Settlement Mechanism and related matters) Regulations, 2026.

(2) These Regulations except commercial arrangements, Deviation Charges, and other provisions of the Regulations shall come into force on the date of notification of these Regulations in the official Gazette.

Provided that the commercial arrangements specified under Clause (7) and (10) of these Regulations, and the related provisions regarding Deviation Charges, and other provisions if any, shall come into force from date to be notified separately through Order by the Commission.

Provided further that until notification of such date as referred hereinabove under first proviso, the provisions of the Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Deviation Settlement Mechanism and related matters) Regulations, 2019 as approved by Commission along with relevant amendments from time to time shall be in operation for the purpose of energy accounting and deviation settlement.

2. Objective

These Regulations seek to ensure, through a commercial mechanism, that grid users do not deviate from and adhere to their schedule of drawal and injection of electricity in the interest of security and stability of the grid.

3. Definitions and Interpretation

(1) In these Regulations, unless the context otherwise requires-

(a) **'Act'** means the Electricity Act, 2003 (36 of 2003);

(b) **'Actual drawal'** in a time block means the electricity drawn by a buyer, measured by the interface meters;

(c) **'Actual injection'** in a time block means the electricity injected by the seller, measured by the interface meters;

(d) **'Ancillary Services'** means the Ancillary Services as defined in the Central Electricity Regulatory Commission (Ancillary Services) Regulations, 2022;

(e) **'Ancillary Services Regulations'** means the Central Electricity Regulatory Commission (Ancillary Services) Regulations, 2022, as amended from time to time and shall include any re-enactment thereof;

(f) **'Area Clearing Price' or 'ACP'** means the price of an electricity contract for a time-block transacted on a Power Exchange after considering all valid buy and sale bids in a particular area(s) after market-splitting, i.e. dividing the market across constrained transmission corridor(s);

(g) **'Available Capacity'** for generating station based on wind or solar or hybrid of wind-solar resources, which are regional entities, is the cumulative capacity rating of wind turbines or solar inverters that are capable of generating power in a given time block and shall be limited to the quantum of connectivity granted;

(h) **"Base Rate"** shall mean the one-year Marginal Cost of Funds-based Lending Rate ('MCLR') as declared by the State Bank of India from time to time;

(i) **'Buyer'** means a person including distribution licensee, deemed distribution licensees, or InSTS connected full open access consumer purchasing electricity through a transaction scheduled in accordance with the MERC (State Grid Code) Regulations, 2020 as amended from time to time;

(j) **'Connectivity Regulations'** means the provisions of the MERC (State Grid Code) Regulations, 2020 as amended from time to time and Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Transmission Open Access) Regulations, 2016 and Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Distribution Open Access) Regulations, 2016 as amended from time to time;

(k) **'Commission'** means the Maharashtra Electricity Regulatory Commission referred to in sub-section (1) of Section 82 of the Act;

(l) **'Contract rate'** means (i) in respect of a WS seller or a MSW Seller or such other entity as applicable, whose tariff is determined or adopted or approved under Section 62 in the tariff order or Section 63 or Section 86(1)(b) of the Act, Rs/kWh tariff as determined or adopted or approved by the Appropriate Commission; or (ii) in respect of a WS seller or a MSW Seller or such other entity as applicable, whose tariff is not determined or adopted or approved under Section 62 or Section 63 or

UNCONTROLLED COPY Simplifying Compliance

Section 86(1)(b) of the Act, and selling power through power exchange(s), the price as discovered in the Power Exchange for the respective transaction; or (iii) in respect of a WS seller or a MSW seller or such other entity as applicable, selling power through open access to a third party or in case of captive consumption of a captive generating plant based on renewable energy sources, the weighted average ACP of the Integrated-Day Ahead Market segments of all Power Exchanges for the respective time block or as specified by the Central Commission; (iv) in case of multiple contracts or transactions including captive consumption, the weighted average of the contract rates of all such contracts or transactions, as the case may be or in case of the absence of contract rate, the weighted average ACP of the Integrated-Day Ahead Market segments of all Power Exchanges for the respective time block or as specified by the Central Commission shall be applicable for all the contracts.

(m) 'Day Ahead Market (DAM)' means a market where physical delivery of electricity occurs on the next day (T+1) of the date of transaction (T) and is governed by the Central Electricity Regulatory Commission (Power Market) Regulations, 2021 (as amended from time to time), the Rules and Bye-Laws of the Power Exchanges as approved by the Central Commission.

(n) 'Deviation' in a time block for a seller of electricity means its total actual injection minus its total scheduled generation, and for a buyer of electricity means its total actual drawal minus its total scheduled drawal, and shall be computed as per Regulation 7 of these regulations;

(o) "Deviation Rate or Deviation Charge" shall mean the charges for deviation for applicable time block as stipulated under the Regulation 10 of these Regulations'

(p) 'Deviation and Ancillary Service Pool Account - Regional' means the Account to be maintained and operated by the concerned Regional Load Despatch Centre in each region or the National Load Despatch Centre, as per the Central Electricity Regulatory Commission (Deviation Settlement Mechanism and Related Matters) Regulation, 2024;

(q) "Exportable Capacity" means the capacity of Cogeneration/Biomass projects at interconnection point after deducting their scheduled captive consumption (season and off-season);

(r) 'Full Open Access Consumer' shall mean Open Access Consumer connected to a transmission system or distribution system but not having any contract demand with the distribution licensee within the state;

(s) 'Gaming' in relation to these Regulations, shall mean an intentional mis-

declaration of declared capacity by any Seller or intentional mis-declaration of drawal schedule by any Buyer in order to make an undue commercial gain through Charge for Deviations;

(t) '**General seller**' means a seller in case of a generating station based on resources other than wind or solar or hybrid of wind-solar resources;

(u) **'Grid Code'** means the Grid Code specified by the Commission under Section 86(1)(h) of the Act;

(v) **'Indian Electricity Grid Code'** (or 'IEGC') shall mean the Grid Code specified by the Central Electricity Regulatory Commission under Section 79(1)(h) of the Act;

(w) **Integrated Day Ahead Market** means a market where Day Ahead Contracts are transacted on the power exchanges, including collective transactions under Day Ahead Market (DAM), Green Day Ahead Market (Green DAM), and High Price Day Ahead Market (HP-DAM);

(x) **'Interface meters'** means interface meters as defined under the Central Electricity Authority (Installation and Operation of Meters) Regulations, 2006, as amended from time to time and any re-enactment thereof and the provisions or provisions of the Metering Code under MEGC 2020 as amended from time to time;

(y) **'Load Despatch Centre'** means National Load Despatch Centre, Regional Load Despatch Centre or State Load Despatch Centre, as the case may be;

(z) **"MoD Principles"** means the principles for the operation of Merit Order Despatch (MoD) and amendments thereof, as specified under Regulation 33 of MERC (State Grid Code) Regulations, 2020 and as amended from time to time;

(aa) **'MSW Seller'** means a seller in the case of a generating station based on Municipal Solid Waste and includes Refused Derived Fuel (RDF) based MSW generating station;

(bb) **'Normal Rate of Charges for Deviation (NR)'** means the charges for deviation (in paise/kWh) as referred to in Regulation 8 of these regulations;

(cc) **'Open Access Regulations'** the Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Transmission Open Access) Regulations, 2016 and Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Distribution Open Access) Regulations, 2016 as amended from time to time and shall include any subsequent amendment thereof;

(dd) **'Partial Open Access Consumer'** shall mean Open Access Consumer connected to transmission system or distribution system and having part of his contract demand with the distribution licensee within the state;

UNOFFICIAL COPY Simplifying Compliance

(ee) 'Regional Entity' means a person whose metering and energy accounting are done at the regional level by the Regional Load Despatch Centre;

(ff) 'Reference Charge Rate' or 'RR' means (i) in respect of a general seller whose tariff is determined or adopted or approved under Section 62 in the tariff order or Section 63 or Section 86(1)(b) of the Act, Rs/ kWh energy charge including Fuel Adjustment Surcharge (FSA) as determined or adopted or approved by the Appropriate Commission and as considered for Merit Order Despatch for respective week, or (ii) in respect of a general seller whose tariff is not determined or adopted or approved under Section 62 or Section 63 or Section 86(1) (b) of the Act, and selling power through power exchange(s), the price as discovered in the power exchange for the respective transaction; or (iii) in respect of a general seller selling power through open access to a third party, case of captive consumption of a captive generating plant based on resources other than renewable energy sources, the weighted average ACP of the Integrated-Day Ahead Market segments of all the Power Exchanges for the respective time block or as specified by the Central Commission ; or (iv) in case of multiple contracts or transactions including captive consumption, the weighted average of the reference rates of all such contracts or transactions or in case of the absence of contract rate, the weighted average ACP of the Integrated-Day Ahead Market segments of all Power Exchanges for the respective time block or as specified by the Central Commission shall be applicable for all the contracts.

(gg) '**Run-of-River Generating Station**' or '**RoR generating station**' means a hydro generating station which does not have upstream pondage;

(hh) 'Scheduled generation' or 'Scheduled injection' for a time block or any period means the schedule of generation or injection in MW or MWh ex-bus, including the schedule for Ancillary Services given by the State Load Despatch Centre;

(ii) 'Scheduled drawal' for a time block or any period means the schedule of drawal in MW or MWh ex-bus, including the schedule for Ancillary Services given by the State Load Despatch Centre;

(jj) 'Seller' means a person, including a generating station, supplying electricity through a transaction scheduled in accordance with the MERC (State Grid Code) Regulations, 2020 and its amendment thereof;

(kk) 'State Deviation Pool Account' means the State Account for receipts and payments on account of deviations by Buyers and Sellers;

(ll) 'State Entity' means such person who is in the SLDC control area and whose metering and energy accounting is done at the state level;

(mm) 'Time Block' means the time block as defined in the Indian Electricity Grid Code;

(nn) 'Virtual State Entity' means as specified by the Commission in these Regulations;

(oo) 'WS Sellers' means a seller in case of a generating station based on wind or solar or a hybrid of wind-solar resources and shall include such solar or wind or hybrid generating station, with or without storage.

(2) Save as aforesaid and unless repugnant to the context or the subject matter otherwise requires, words and expressions used in these regulations and not defined, but defined in the Act, or any other regulation of this Commission shall have the meaning assigned to them respectively in the Act or any other regulation.

4. Applicability

(1) These Regulations shall apply to the transactions of conveyance of electricity through short- term open access or medium-term open access or long-term open access using intra-state transmission system (InSTS), subject to the following conditions:

(2) Deviation Settlement Mechanism under these Regulations shall be applicable for all General Seller(s), open access generators, captive generators (excluding in-situ captive generators) connected to intra-state transmission system.

Provided that, these Regulations shall also be applicable to all Small Hydro plants connected to intra-state transmission system. However, their commercial settlement under DSM Regulations, 2026 shall commence from the date to be notified by the Commission separately.

Provided further that the provisions of these Regulations shall also be applicable to all Generating plants connected to distribution system, if such plant is undertaking inter-state transaction or selling power through open access outside its distribution licensee area.

Provided further that, these Regulations shall also be applicable to all Bagasse based Co-Generation plants/Biomass Plants connected to intra-state transmission system having exportable schedule of 5 MW or more and such sellers shall be treated at par with general sellers and there shall not be any post-facto corresponding replacement of schedule with actual in the Buyer's schedule.

Provided further that, forecasting, scheduling and deviation settlement related matters regarding wind and solar generation shall be governed as per the provisions of "Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Forecasting, Scheduling and Deviation Settlement for Solar and Wind Generation) Regulations, 2018" and its amendments thereof.

Provided also that, the provisions of these Regulations shall not be applicable to

MSW/RDF based generating plants till the further notification by the Commission in this regard.

(3) Deviation Settlement Mechanism under these Regulations shall be applicable for all Buyer(s) including distribution licensee(s), deemed distribution licensee(s) located in the State and full open access consumers connected to intra-state transmission system.

Provided that, Deviation Settlement of partial open access consumers connected to intra-state transmission system and all open access consumers connected to distribution network shall be in accordance with the provisions of Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Transmission Open Access) Regulations, 2016 and Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Distribution Open Access) Regulations, 2016 and its amendment thereof.

5. Duties of State Load Despatch Centre and State Entities

(1) These Regulations aim to govern the functioning of various State Entities in a way that discipline is maintained with regards to the injection and drawal of energy by such State Entities and the reliability and integrity of power system is maintained.

(2) To meet these objectives, necessary preconditions and covenants for participation by the State Entities shall be as under:

(a) The State Entities shall provide details of all contracts along with contract rate to SLDC they have entered into for an exchange of energy.

(b) The State Entities shall operate their equipment and loads in a manner that is consistent with the provisions of the Indian Electricity Grid Code, 2023 and the MERC (State Grid Code) Regulations, 2020 as amended from time to time.

(c) The State Entities shall enter into Connection Agreement/Open Access Agreement with the concerned transmission licensee, which shall specify physical and operational requirements for reliable operation and gain physical access and connection to the intra-State transmission system (InSTS) or enter into Connection Agreement/Open Access Agreement with concerned Distribution Licensee for use of distribution system, as the case may be in accordance with the Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Distribution Open Access) Regulations 2016 and its amendment thereof and provisions of the MERC (State Grid Code) Regulations, 2020 and its amendment thereof.

(d) The State Transmission Utility (STU) shall make necessary arrangements for putting up suitable meters along with Automated Meter Reading (AMR) facility as per the provisions of the metering code under the state grid code, capable of recording energy flows at 15-minute intervals or any other time interval as specified by the Commission, at the points of injection and drawal. STU shall also counter

UNCOMPLYCAT Simplifying Compliance

check the time synchronization of metering system through Global Positioning System.

(e) SLDC shall take all decisions regarding the despatch of stations after evaluating all the possible network parameters, constraints, congestion in the transmission network and in the eventuality of any such network aberration, the instructions by the SLDC relating to despatch and drawal shall be binding on all State Entities.

(3) SLDC shall publish all such information as required for all other State Entities to be aware of the energy exchanges taking place within the pool as well as exigency conditions, if any with regard to despatch of power.

6. Principles for Operationalization of Deviation Settlement Mechanism

The framework for Deviation Settlement Mechanism shall cover the following key design parameters, viz., (a) Scheduling Period (b) Guiding Principles for Scheduling and Despatch (c) Operating Range of Frequency (d) Deviation (e) Settlement Period

(1) **Scheduling Period.** — The scheduling period shall comprise 96-time blocks *[or such other number of time blocks as may be stipulated through separate order from time to time]*, each of 15-minute duration *[or such other time duration as may be stipulated through separate order from time to time]* starting from 00:00 hours (IST) ending with 24:00 hours (IST). The first-time block of scheduling period shall commence from 00:00 hours (IST) to 00:15 hours (IST), second time block of scheduling period shall commence from 00:15 hours (IST) to 00:30 hours (IST) and so on or such other period as may be specified by the Commission.

(2) **Guiding Principles for Scheduling and Despatch** — All the General Sellers and Buyers under these Regulations shall be guided by the scheduling and despatch code and procedure formulated by the SLDC in accordance with the provisions of MERC (State Grid Code) Regulations, 2020 and amendment thereof.

The Scheduling and despatch of WS sellers and the principles for their deviation accounting and commercial settlement thereof shall be governed by MERC (Forecasting, Scheduling and Deviation Settlement for Solar and Wind Generation) Regulations, 2018 and its amendments thereof

The MoD principles as specified in the MERC (State Grid Code) Regulations, 2020, and the scheduling and despatch procedure thereon shall be governed by following principles:

(i) For the purpose of load generation balance during day ahead scheduling, Buyer/Utility-wise MoD principle shall be followed.

(ii) Wheeling transactions of captive users and open access consumers shall be

dispatched as contracted subject only to transmission constraints and system emergency conditions.

(iii) SLDC shall maintain and publish separate accounts of exchange of surplus power capacity amongst the Buyers/Distribution licensees (if any).

(iv) During real time operation, in case the grid parameters including frequency, voltage parameters and transmission line loading and substation loading conditions deviate beyond permissible operating range specified in the State Grid Code or IEGC, SLDC shall take suitable measures in the interest of reliable and safe grid operations or to ensure compliance of WRLDC instructions in conformity with the provisions of the CERC (Deviation Settlement Mechanism and Related Matters) Regulations, 2024 and the amendments thereof. Accordingly, SLDC shall issue necessary despatch or curtailment instructions in accordance with Centralized MoD principles for the State as whole, so as to maintain the load-generation balance and comply with provisions under IEGC and State Grid Code.

(v) SLDC shall maintain and publish separate accounts of such actions initiated by SLDC in the interest of grid operation or in compliance with WRLDC instructions in conformity with CERC (Deviation Settlement Mechanism and Related Matters) Regulations, 2024 and amendments thereof. SLDC shall publish weekly reports of exchange of power capacity, if any, amongst the State Entities resulting on account of such SLDC interventions.

(vi) The time block wise settlement of power exchange on account of such actions initiated by SLDC shall be settled at the applicable Reference Charge Rate of concerned generating station for the respective time block or as notified by the Central Commission .

(3) **Operating Range for Frequency** —The normal operating range for average grid frequency for time block shall be in line with the range stipulated under the IEGC, 2023 and/or MERC (State Grid Code) Regulations, 2020 from time to time. No deviation shall be allowed beyond the specified operating range of frequency band by the Commission from time to time.

(4) **Deviation** — For the purposes of deviation settlement amongst the State Entities, the SLDC shall work out deviation for 'State Deviation Pool Account' comprising over-drawal/under-drawal and over-injection and under-injection for each State Entity corresponding to each scheduling period. Charges for Deviation shall be in accordance with regulation 7 and 10 of these regulations.

(5) **Settlement Period**— Preparation and settlement of 'State Deviation Pool Account' shall be undertaken on weekly basis coinciding with the mechanism followed for

regional Deviation Settlement Accounts.

7. Computation of Deviation

(1) Deviation in a time block for general sellers shall be computed as follows:

Deviation-general seller (D_{GS}) (in MWh) = [(Actual injection in MWh) – (Scheduled generation in MWh)].

Deviation-general seller (D_{GS}) (in %) = 100 x [(Actual injection in MWh) – (Scheduled generation in MWh)] / [(Scheduled generation in MWh)].

(2) The above Regulation shall also be applicable to Hydro generating Stations. Hydro generating stations shall be treated at par with general sellers and there shall not be any post-facto corresponding replacement of schedule with actual in the Buyer's schedule.

(3) The Deviation for WS sellers shall be in accordance with MERC (Forecasting, Scheduling and Deviation Settlement for Solar and Wind Generation) Regulations, 2018 and its amendments thereof.

(4) Deviation in a time block for buyers shall be computed as follows:

Deviation- buyer (D_{BUY}) (in MWh) = [(Actual drawal in MWh) – (Scheduled drawal in MWh)].

Deviation- buyer (D_{BUY}) (in %) = 100 x [(Actual drawal in MWh) – (Scheduled drawal in MWh)] / [(Scheduled drawal in MWh)].

8. Normal Rate of Charges for Deviations

(1) The Normal Rate (NR) of charges for deviation for a particular time block or as specified by the Central Commission shall be the highest of (A), (B) or (C), where (A), (B) and (C) are as follows:

(A) the weighted average ACP (in Paise /kWh) of the Integrated-Day Ahead Market segments of all the Power Exchanges;

(B) the weighted average ACP (in Paise /kWh) of the Real Time Market segments of all the Power Exchanges;

(C) the sum of:

(a) 1/3 [Weighted average ACP (in paise/kWh) of the Integrated-Day Ahead Market segments of all the Power Exchanges];

(b) 1/3 [Weighted average ACP (in paise/kWh) of the Real-Time Market segments of all the Power Exchanges]; and

(c) 1/3 [Ancillary Service Charge (in paise/kWh) computed based on the total quantum of Ancillary Services (SRAS UP and TRAS UP) deployed and the

net charges payable to the Ancillary Service Providers for all the Regions]:

Provided that in case of non- availability of ACP for any time block on a given day, ACP for the corresponding time block of the last available day shall be considered.

(2) The normal rate of charges for deviation shall be rounded off to the nearest three decimal places.

9. Treatment for Gaming

(1) The Commission, either Suo-Motu or on a Petition made by the SLDC, or any affected party, may initiate proceedings against any General Seller or any Buyer on charges of gaming and if required, may order an enquiry to be made by such officer of the Commission or such other party as the Commission may deem fit. The enquiry officer appointed shall submit his findings within such time as may be fixed by the Commission and such an investigating officer or authority shall exercise all powers as envisaged under Section 128 of the Act.

(2) If in the proceedings initiated by the Commission or in the enquiry made in this regard under Clause (1) above, it is proved that any General Seller or any Buyer has indulged in gaming, the Commission may, without prejudice to any other action under the Act or Regulation made thereunder, disallow any Charges for Deviation to such Seller or Buyer during the period of such gaming.

10. Charges for Deviation

(1) Charges for Deviation, in respect of a general seller (other than a RoR generating station) shall be as under:

Deviation by way of over injection (Receivable by the Seller)	**Deviation by way of under injection (Payable by the Seller)**
(I) **For Deviation up to [10% D_{GS} or 30 MW*, whichever is less] and *f* within *f band***	
(i) @ RR when [49.97 Hz ≤ f ≤50.03 Hz]	(iv) @ RR when [49.97 Hz ≤ f ≤50.03 Hz]
(ii) When [50.03 Hz < *f* ≤50.05 Hz], for every increase in *f* by 0.01 Hz, charges for deviation for such seller shall be reduced by 25% of RR so that charges for deviation become 50% of RR when *f* = 50.05 Hz	(v) When [50.03 Hz < *f* ≤50.05 Hz], for every increase in *f* by 0.01 Hz, charges for deviation for such seller shall be reduced by 7.5% of RR so that charges for deviation become 85% of RR when *f* = 50.05 Hz
(iii) When [49.97 Hz > f ≥ 49.90 Hz], for every decrease in *f* by 0.01 Hz, charges for	(vi) When [49.97 Hz > f ≥ 49.90 Hz], for every decrease in *f* by 0.01 Hz,

Deviation by way of over injection (Receivable by the Seller)	**Deviation by way of under injection (Payable by the Seller)**
deviation for such seller shall be increased by 2.15% of RR so that charges for deviation become 115% of RR when *f* = 49.90Hz	charges for deviation for such seller shall be increased by 7.15% of RR so that charges for deviation becomes 150% of RR when *f* = 49.90Hz
(II) **For Deviation up to [10% D_{GS} or 30 MW*, whichever is less] and *f* outside *f band***	
(i) @ zero when [50.05 Hz < f < 50.10 Hz]: Provided that such seller shall pay @ 10% of RR when [f ≥ 50.10 Hz]	(iii) @ 85 % of RR when [f > 50.05 Hz]
(ii) @ 115 % of RR when [f < 49.90 Hz]	(iv) @ 150 % of RR when [f < 49.90 Hz]
(III) **For Deviation beyond [10% D_{GS} or 30 MW*, whichever is less] and *f* within and outside *f band***	
(i) @ zero when (*f* < 50.10 Hz): Provided that such seller shall pay @ 10% of RR when [f ≥ 50.10 Hz]	@ RR when [f ≥ 50.00 Hz]; @ 150% of RR when [49.90Hz ≤ f < 50.00 Hz]; and @ 200% of RR when [f < 49.90 Hz]

Note: System frequency = f and f band = [49.90Hz ≤ f ≤50.05 Hz]

**30MW at Plant level for units with same tariff. Provided that for General Seller (other than an RoR generating station) the following Volume limit shall be applicable during trial operation.*

Installed Capacity (MW) of Plant	***Below 1000 MW***	***1000 MW and above but below 1500 MW***	***1500 MW and above***
Applicable Volume Limit	*10% of D_{GS} or **30 MW whichever is less***	*10% of D_{GS} or **60 MW whichever is less***	*10% of D_{GS} or **100 MW whichever is less***

The Commission shall take a review of the above volume limits based on the recommendations of the DSM Working Group.

(2) Charges for Deviation, in respect of a general seller being an RoR generating station, shall be without any linkage to grid frequency, as under:

Deviation by way of over injection (Receivable by the Seller)	**Deviation by way of under injection (Payable by the Seller)**
@RR for deviation up to [15% D_{GS} or 30 MW, whichever is less]; @ Zero for deviation beyond [15%	@RR for deviation up to [15% D_{GS} or 30 MW, whichever is less]; @ 105% of RR for deviation beyond [15%

UNCOMPLICATE Simplifying Compliance

Deviation by way of over injection (Receivable by the Seller)	Deviation by way of under injection (Payable by the Seller)
D_{GS} or 30 MW, whichever is less]	D_{GS} or 30 MW, whichever is less] and up to [20% D_{GS} or 50 MW, whichever is less]; @ 110% of RR for deviation beyond [20% D_{GS} or 50 MW, whichever is less].

**30MW at Plant level for units with same tariff.*

(3) No under- injection of electricity by any Seller shall be permissible when grid frequency is "below 49.90 Hz" and no Over- injection of electricity shall be permissible when grid frequency is "50.10 Hz and above"

(4) Charges for Deviation, in respect of a WS Seller, including such generating stations aggregated at a pooling station through QCA shall be in accordance with Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Forecasting, Scheduling and Deviation Settlement for Solar and Wind Generation) Regulations, 2018 and its amendments thereof.

(5) Charges for Deviation, in respect of a Standalone Energy Storage System (ESS), shall be the same as applicable to a general seller (other than a RoR generating station) as specified in Clause (1) of this Regulation:

Provided that in the charging mode, deviation by way of over drawal shall be treated as under injection and deviation by way of under drawal shall be treated as over injection and the charges for deviation shall be settled accordingly:

(6) Charges for Deviation, in respect of a Buyer, shall be receivable or payable as under:

Deviation by way of under drawal (Receivable by the Buyer)	Deviation by way of over drawal (Payable by the Buyer)
(V) **For VL_B (1) and f within *f* band**	
i) @ 90% of NR when f =50.00 Hz;	iv) @ NR when f =50.00 Hz;
ii) When 50.00 Hz < f ≤50.05 Hz , for every increase in f by 0.01 Hz, charges for deviation for such buyer shall be decreased by 8% of NR so that charges for deviation become 50% of NR when f = 50.05 Hz;	v) When 50.00 < f ≤ 50.05 Hz , for every increase in f by 0.01 Hz, charges for deviation for such buyer shall be decreased by 5% of NR so that charges for deviation become 75% of NR when f = 50.05 Hz;
iii) When [50.00 Hz > f ≥ 49.90 Hz], for every decrease in f by 0.01 Hz, charges for deviation for such buyer shall be increased by 1 % of NR so that charges for deviation become 100% of NR when f = 49.90 Hz;	vi) When [50.00 Hz > f ≥ 49.90 Hz], for every decrease in f by 0.01 Hz, charges for deviation for such buyer shall be increased by 5% of NR so that charges for deviation become 150% of NR when f = 49.90 Hz.

UNCOMPLY CATE Simplifying Compliance

Deviation by way of under drawal (Receivable by the Buyer)	Deviation by way of over drawal (Payable by the Buyer)
(VI)**For VL_B (1) and *f outside f* band**	
(i) @ zero when [50.05 Hz < *f* < 50.10 Hz]: Provided that such buyers shall pay @ 10% of NR when [*f* ≥ 50.10 Hz];	(iii) @ 50% of NR when [50.05 Hz < *f* < 50.10 Hz]: (iv) @ zero when [*f* ≥ 50.10 Hz];
(ii) @ NR when [*f* < 49.90 Hz];	(v) @ 150 % of NR when [*f* < 49.90 Hz].
(VII) **For VL_B (2) and *f within* and outside *f* band**	
(i) @ 80% of NR when *f* ≤ 50.00 Hz; (ii) @ 50% NR when [50.00 Hz < *f* ≤ 50.05 Hz]; (iii) @ zero when [50.05 Hz < *f* < 50.10 Hz]: Provided that such buyer shall pay@ 10% of NR when [*f* ≥ 50.10 Hz];	(i) @ 150% of NR when *f* < 50.00 Hz; (ii) @ NR when [50.00 Hz ≤ f ≤ 50.05 Hz]; (iii)@ 75% NR when [50.05 Hz < *f* < 50.10 Hz]; @ zero when [*f* ≥ 50.10 Hz].
(VIII) **For VL_B (3) and *f within* and outside *f* band**	
(i) @ zero when f < 50.10 Hz: Provided such buyer shall pay @ 10% of NR when [f ≥ 50.10 Hz];	(i) @ 200% of NR when f <50.00 Hz; (ii) @ NR when [50.00 Hz ≤ f < 50.10 Hz] @ 50% of NR when [f ≥ 50.10 Hz].

Note: Volume Limit for Buyer

(7) Limits on Buyer Deviation Volume and Consequences of Crossing Limits. —

(A) The over-drawal or under-drawal of electricity by any Buyer during a time block shall not exceed 10% of its scheduled drawal or [VL_B(1)] MW, the limit arrived as per clause (B) of this Regulation, whichever is lower, when grid frequency is between the range of '49.90 Hz and above to below 50.05 Hz.'

(B) The Volume Limit of [VL_B(1)] MW for distribution licensee(s) and Buyers shall be determined as under:

(i) Minimum of (10% of schedule, (Peak Demand of Distribution Licensee or Buyer / "NCPD) x State Volume Limit)

Where, NCPD (Non-Coincident Peak Demand) represents the sum of Peak Demand of Distribution Licensee(s) and Buyer(s).

Where, Peak Demand of the Distribution Licensee(s) and Buyer(s) shall be recorded Peak Demand in the previous Calendar Year or Projected Peak Demand of Distribution Licensee(s) or Buyer(s) in ensuing Calendar Year, whichever is higher;

Provided that, in case of Change over consumers in the parallel distribution licensee area, additional Volume limit shall be provided to distribution licensee owning the distribution network to account for Change over consumers demand

as per direction of the Commission vide its Order in Case No. 166 of 2021 dated 15.09.2022.

(ii) SLDC shall determine the $VL_B(1)$, $VL_B(2)$ and $VL_B(3)$ for each Buyer or Distribution Licensee to be applicable for Ensuing Financial Year based on previous Peak Demand, Non-Coincident Peak Demand for State prevalent for previous Calendar Year (January to December) and applicable State Volume Limit for Ensuing Year by 31st January of Current Financial Year and submit the same to the Commission for its approval.

(iii) Volume Limit for the Distribution Licensee or Buyer determined as per above formula shall be rounded off to nearest integer value subject to condition that for Distribution Licensees or Buyers with Peak Demand below 250 MW, the volume limit shall apply as follows:

Peak Demand Slab (MW)	Volume Limit [$VL_B(1)$] in MW
0-10	0.50
11-30	0.75
31-60	1.00
61-100	1.25
101-150	1.50
151-200	1.75
201-250	2.00
Above 250	As per the above Sub-clause (i) of Sub-Regulation (B) of Regulations (7)

(C) The Volume Limit of [$VL_B(2)$] MW for distribution licensee(s) and Buyers shall be determined as under:

Buyer	Range of Volume Limit [$VL_B(2)$] in MW
For all Buyers	$VL_B(2) = VL_B(1) + 20\%$ of $VL_B(1)$

(D) The Volume Limit of [$VL_B(3)$] MW for distribution licensee(s) and Buyers shall be determined as under:

Buyer	Range of Volume Limit [$VL_B(3)$] in MW
For all Buyers	$VL_B(3)$ = Above $VL_B(2)$

(E) State Volume Limit shall be linked to Volume Limit (VL) applicable to the State as per the CERC (Deviation Settlement Mechanism and related matters) Regulations, 2024 and its amendments thereof;

Provided that no over-drawal of electricity by any Buyer shall be permissible when grid frequency is "below 49.90 Hz" and no under-drawal of electricity by any Buyer

shall be permissible when grid frequency is "50.10 Hz and above".

(8) The charges for the injection of infirm power shall be zero, except in cases specified under clause (a) and (b) of this Regulation:

(a) In the case of thermal generating stations, the infirm power injected into the grid from the date of the first synchronization of the unit up to the successful completion of the trial run shall be paid @ Normal Rate of Charges for Deviation for each time block subject to a ceiling of ₹ 2.86/kWh or as specified by the Central Commission, or lowest variable cost in MoD stack, whichever is lower.

(b) If infirm power is scheduled after a successful trial run as specified in the Grid Code, the charges for deviation over the scheduled infirm power shall be as applicable for a general seller.

(c) Notwithstanding the clause (a) and (b) of this Regulation, when the system frequency, f > 50.05Hz, the charges for deviation of scheduled infirm power after successful trial run by way of over injection by a general seller, shall be zero.

(9) The charges for drawal of start-up power before the COD of a generating unit or for drawal of power to run the auxiliaries during the shut-down of a generating station shall be payable at the reference charge rate or contract rate or in the absence of reference charge rate or contract rate, the weighted average ACP of the Day Ahead Market segments of all Power Exchanges for the respective time block or as specified by the Central Commission, as the case may be.

(10) Notwithstanding anything contained in Clauses (1) to (8) of this Regulation, in case of forced outage or partial outage of a seller, the charges for deviation shall be at the reference charge rate for a maximum duration of eight-time blocks or until the revision of its schedule, whichever is earlier.

(11) For a Seller whose bids are cleared in the HP-DAM, the 'reference charge rate' for deviation by way of 'under- injection' for the quantum of power sold through HP- DAM shall be equal to the weighted average ACP of the HP-DAM Market segments of all the Power Exchanges for that time block;

Provided that, in case where physical segregation of meter data is not possible, deviation or meter data allocation for respective entity shall be computed on pro rata basis of schedule of entities.

11. Operating framework for VSE and Commercial Settlement thereof

(1) During real time operation, SLDC may require issuing instructions for Generation ramp Up (Increment)/ Generation ramp down (Decrement) to maintain the drawal of State within permissible limits at State Periphery or to comply with RLDC instructions or to

adhere to any other condition specified in the Scheduling and Despatch Code of IEGC or State Grid Code.

(2) As per the provisions of these Regulations and MERC (State Grid Code) Regulations, 2020, SLDC shall follow the Centralized MoD principle during such real time operation to maintain the State periphery drawal within limits.

(3) While revising the schedule of generator as per Centralized MoD principle, SLDC shall not correspondingly revise the schedules of the contracted beneficiary of that generator i.e. the beneficiary with whom it has PPA or commercial arrangement.

(4) The beneficiaries would continue to be scheduled based on their requisitions as per the provisions of the scheduling and despatch code and procedures specified thereunder.

(5) A Virtual State Entity (VSE) shall be created for State by the SLDC for the purpose of scheduling process which shall act as a counter-party to such schedules of the generators. The Virtual State Entity, by its very nature, is not a physical entity bounded by meters and hence, shall not form a part of the State DSM Pool.

(6) The quantum of generation dispatched by the SLDC shall be directly incorporated in the schedule of the generator considered by SLDC for Despatch in line with Centralized MoD principles. The schedule of such generator shall be revised by SLDC depending on the real time system conditions.

(7) For Increment (Generation Ramp Up) Service, power shall be scheduled to the VSE from the generator considered by SLDC for Despatch as per Centralized MoD principles and for Decrement (Generation Ramp Down) Service, power shall be scheduled from the VSE to the generator considered by SLDC on Centralized MoD Principles.

(8) The schedule of such generators will become effective earliest from the time block starting 15 minutes after issue of the dispatch instruction by the SLDC and this shall be clearly specified in the dispatch instruction. However, the SLDC may take the appropriate decision to consider the despatch from any time block after the abovementioned time block, if required, based on the anticipated system conditions.

(9) The scheduling of such generator shall be at ex-bus periphery as per the scheduling code under MEGC 2020 and amendments thereof.

(10) The schedules of such generators shall be considered as revised by the quantum scheduled by the SLDC under VSE.

(11) The entire deviations from schedule by such seller shall be treated in accordance with the provisions of Regulation 7 to 10 of these Regulations and the procedure formulated thereunder.

(12) The SLDC shall maintain the details of the schedule of such generator separately for its beneficiary and schedule under VSE operation for grid management. SLDC shall publish separate accounts of such revisions in the generation schedule (Ramp UP and Ramp DOWN) with reasons of actions initiated by SLDC in the interest of grid operation along with applicable Reference Charge Rate of concerned generating station for the respective time block.

(13) For any decrement in the schedule of Sellers including hydro generation due to SLDC actions, such Sellers shall pay to the 'State Deviation Pool Account' for the decrement in generation at the applicable Reference Charge Rate of concerned generating station, for the respective time block or as specified by the Central Commission.

(14) For any increment in the schedule of Sellers including hydro generation due to SLDC actions, such Sellers shall be paid from the 'State Deviation Pool Account' for the increment in generation at the applicable Reference Charge Rate of concerned generating station for the respective time block or as specified by the Central Commission.

(15) SLDC shall continue schedule of VSE till the conditions for triggering of VSE persist. The SLDC shall make all efforts to limit the VSE operation by revising the schedule of contracted generator(s) of Buyer(s) responsible for VSE schedule at the earliest.

(16) A statement of Charges for VSE levied under these Regulations shall be issued to all the constituents by next Wednesday, for seven-day period ending on the penultimate Sunday mid-night.

12. Framework for Operationalisation and Monitoring of Deviation Settlement Mechanism

(1) The SLDC shall develop procedures and methodologies for the computation of Charges for Deviation for each state entity in line with the provisions of these Regulations and submit to the Commission for approval after undertaking due stakeholder's consultation.

(2) Payment of Charges for Deviation under Regulation 10 shall be levied without prejudice to any action that may be considered appropriate by the Commission under Section 142 of the Act for contravention of the limits of over-drawal/under-drawal or under-injection/over-injection, for each time block.

(3) The charges for over-drawal/under-injection and under-drawal/over-injection of electricity shall be computed by the SLDC in accordance with the methodology used

for preparation of "State Energy Accounts."

(4) The SLDC shall, on a weekly basis prepare and publish on its website the records of the Deviation Accounts, specifying the quantum of over-drawal/under-injection and the corresponding amount of Charges for Deviation payable/receivable for each Buyer and Seller for all the time-blocks when the grid frequency is "50.10 Hz and above" and "below 49.90" Hz or any other frequency limits as specified in the IEGC separately.

13. State Energy Account

(1) The SLDC shall prepare a statement of State Energy Account including Reactive Energy Account for each time block for the Buyers and Sellers on a monthly basis. Data required for the billing of partial open access consumers shall be passed on to the billing center of the distribution licensee by SLDC.

(2) The billing center of the distribution licensee shall be responsible for energy accounting, raising and settlement of bills with partial open access consumers.

(3) Energy Account Statement for Deviation Settlement of partial open access Consumers connected to the InSTS, and all open access consumers connected to the distribution network shall be in accordance with the provisions of MERC (Transmission Open Access) Regulations, 2016 and its amendments thereof and MERC (Distribution Open Access) Regulations, 2016 and its amendment thereof.

(4) The SLDC shall be responsible for the preparation of the weekly Deviation Charges statement to all State Entities and billing and collection of Deviation Charges from the State Entities in accordance with Regulation 12 of these Regulations.

Provided that Provisional State Energy Account and Statement for Deviation Account Settlement should be available for scrutiny and verification by concerned State Entity for specified time period. The same would be finalized within the stipulated time period upon addressing comments/discrepancies (if any) in time bound manner.

Provided further that the State Energy Account and Deviation Account Statements shall be available for third party verification and audit on a periodic basis and such third-party verification and audit shall be carried out at least once a year.

(5) A detailed energy accounting procedure shall be prepared by the SLDC within 3 months and submitted to the Commission for approval.

Provided that, SLDC shall undertake stakeholder consultation by uploading the draft procedure on SLDC's website before submission of procedure to the Commission for approval.

14. Reactive Energy Management and Accounting

(1) SLDC shall be responsible for managing the Reactive Energy Requirement as per the

provisions of Regulations 37 of the MERC (State Grid Code) Regulations, 2020 and procedures thereunder. Settlement of Reactive Energy Pool Account shall be in accordance with the procedures defined in the MERC (State Grid Code) Regulations, 2020 as amended from time to time.

Provided that, till the time a separate Reactive Energy Pool Account is created and operationalized by the SLDC, the amount available in the State DSM Pool Account may be utilized by SLDC for payment to the Regional Reactive Pool and State Hydro Generators purely on temporary basis.

15. Compliance with the Instructions of State Load Despatch Centre

Notwithstanding anything specified in these Regulations, the Sellers and the Buyers shall strictly follow the instructions of the SLDC on injection and drawal in the interest of grid security and grid discipline.

16. Accounting of Charges for Deviation

(1) A statement of Charges for Deviation levied under these Regulations shall be prepared by the SLDC on weekly basis by the Thursday of the week and shall be issued to all constituents by next Thursday, for seven-day period ending on the penultimate Sunday mid-night.

(2) All payments on account of Charges for Deviation levied under these Regulations and Interest, if any, received for late payment shall be credited to the funds called the "State Deviation Pool Account", which shall be maintained and operated by the SLDC in accordance with the provisions of these Regulations.

Provided that –

(a) The Commission may by Order direct any other entity to operate and maintain respective "State Deviation Pool Account".

(b) Separate books of accounts shall be maintained for the principal component and Interest component of Charges for Deviation by the SLDC.

(c) The State Entities shall comply with statutory requirements for payment of applicable statutory levies and taxes, if any.

(d) The State Entities shall facilitate SLDC in meeting with the reporting requirements of Statutory Authorities, as necessary.

(3) All payments received in the "State Deviation Pool Account" shall be considered in the following sequence:

(a) Any cost or expense or other charges incurred on recovery of Charges for Deviation.

UNOFFICIAL COPY Simplifying compliance

(b) Over dues or penal Interest, if applicable.

(c) Normal interest.

(d) Regional Deviation Pool Account.

(e) Charges for VSE Account.

(f) Charges for Reactive Energy Payment

(g) Charges for Deviation.

Provided that, the shortfall in funds in the State Deviation Pool Account; if any, at the end of the weekly settlement period after considering cumulative surplus of State Deviation Pool Account till previous week shall be recovered by levy of additional charge from the State Entities in proportion to Net Deviation Charges Payable by concerned State Entity for the applicable weekly settlement period through supplementary bills. Such supplementary bills shall be issued by SLDC by Thursday of the week, for seven-day period ending on the penultimate Sunday mid-night.

(4) An amount of surplus funds in the State Deviation Pool Account at the end of the financial year shall be utilized for the purpose of improvements in power system operations, for undertaking such measures and studies for improvement in reliability, security and safety of grid operations, undertaking capacity building and training programs related to system operations and market operations and for such other purposes as may be specified by the Commission or for other schemes as may be devised in consultation with National Load Despatch Centre, or Regional Load Despatch Centre or any other scheme as may be required by SLDC, with prior approval of the Commission.

Provided further that SLDC shall prepare scheme(s) and shall submit annual plan for utilization of surplus funds and implement the scheme(s) only upon approval of the Commission.

17. SLDC Fees and Charges

(1) SLDC fees and charges, including amount towards Corpus, shall be paid by the State Entity in advance as approved by the Commission from time to time. The other charges shall be applicable as per relevant Orders/Regulations of the Commission. SLDC shall propose the charges while finalizing the detailed DSM procedures under these Regulations.

Provided that, till the time the Commission finalizes the DSM procedure, the prevalent corpus and charges under MERC (Deviation Settlement Mechanism and Related Matters) Regulations, 2019 and procedures thereof, shall be continued.

Provided further that, any payment due for settlement under MERC (Deviation

Settlement Mechanism and Related Matters) Regulations, 2019, shall be separately accounted and settled by SLDC with respective state entities as per the provisions of the MERC DSM Regulation, 2019.

18. Schedule of Payment of Charges for Deviation

(1) The payment of Charges for Deviation shall have a high priority, and the concerned State Entity shall pay the indicated amount within 7 days of the issue of statement of Charges for Deviation, payment of Charges for VSE, payment of Charges for Supplementary Bills if issued by the SLDC into the "State Deviation Pool Account" failing which delayed payment charge at the Base Rate shall be payable by the defaulting State Entity on the payment outstanding for the first month of default:

Provided that the rate of delayed payment charge for successive months of default shall increase by 0.5 percent for every month of delay subject to the condition that the delayed payment charge shall not be more than three percent higher than the Base Rate of delayed payment charge at any time.

(2) All Payment to the entities entitled to receive any amount on account of Charges for Deviation or VSE shall be made within two working days of the receipt of payments in the "State Deviation Pool Account".

Provided that –

(a) In case of delay in the payment of Charges for Deviations or VSE into the State Deviation Pool Account and Interest there on if any, beyond 7 days from the date of issue of the Statement of Charges for Deviations, the State Entities receiving payment for Deviation or VSE or Interest thereon shall be paid from the balance available in the State Deviation Pool Account. In case the balance available is not sufficient to meet the payment to the State Entities, the payment from the State Deviation Pool Accounts shall be made on pro rata basis from the balance available in the State Deviation Pool Account.

(b) The liability to pay Interest for the delay in payments to the "State Deviation Pool Account" shall remain till Interest is not paid; irrespective of the fact that constituents who have to receive payments, have been paid from the "State Deviation Pool Account" in part or full.

(3) All the State Entities which had at any time during the previous financial year failed to make payment of Charges for Deviation within the time specified in these Regulations shall be required to open a Letter of Credit (LC) equal to 110% of its average payable weekly liability for deviations in the previous financial year, in favor of the SLDC within a fortnight from the date these Regulations come into force.

Provided that –

UNOFFICIAL Simplifying Compliance

(a) If any State entity fails to make payment of Charges for Deviation by the time specified in these Regulations during the current financial year, it shall open a Letter of Credit equal to 110% of weekly outstanding liability in favor of the SLDC within a fortnight from the due date of payment.

(b) LC amount shall be increased to 110% of the payable weekly liability for Deviation in any week during the year, if it exceeds the previous LC amount by more than 50%.

Illustration

If the average payable weekly liability for Deviation of a State entity during [FY 2025-26] is Rs. 2.0 Crore, the State entity shall open LC for Rs. 2.2 Crore in [FY 2026-27]. If the weekly payable liability during any week in [FY 2026-27] is Rs. 3.5 Crore which is more than 50% of the previous LC amount which is Rs 2.2 Crore, the concerned State entity shall increase the LC amount to Rs. 3.85 Crore (1.1*3.50) by adding Rs. 1.65 Crore.

(4) In case of failure to pay into the "State Deviation Pool Account" within the specified time of 7 days from the date of issue of the statement of Charges for Deviations, the SLDC shall be entitled to encash the LC of the concerned constituent to the extent of the default and the concerned constituent shall recoup the LC amount within three days.

Provided that, if the entity is defaulting continuously, for delay/ non-payment of DSM charges, after encashing the LC, the SLDC shall approach the Commission with the recommendation for initiating the penal action against the default entity for the persistence default, under Section 142 of EA 2003.

19. Governance Structure

(1) The Maharashtra State Power Committee (MSPC) constituted under MERC (Deviation Settlement Mechanism and related matters) Regulations, 2019, shall continue to operate under these Regulations subject to the conditions outlined under these Regulations.

The composition of the MSPC shall be modified to include adequate representation of the group of State Entities representing Generators, renewable energy generators, deemed distribution licensee(s) and Transmission Open Access User(s) through invitation and subject to conduct of business rules to be formulated by MSPC with the approval of the Commission.

Table 1: Proposed constitution of MSPC for adequate representation of Stakeholders

Sr.	Name of Representative	Role in MSPC
1	Managing Director, MSEB Holding Company Ltd.	Chairperson
2	Director (Operations), MSETCL	Vice Chairperson

Sr.	Name of Representative	Role in MSPC
3	Director (Operations), MSPGCL	Member representing State Genco
4	State Entity (Seller) with installed capacity of 1000 MW and above is on the date of implementation of DSM Regulations	Member representing Sellers (excluding MSPGCL)
5	State Entity (Buyers) with Peak Demand more than 500 MW as on date of implementation of DSM Regulations	Member representing Buyer
6	One Representative of Deemed Distribution Licensee on yearly basis in chronology of issuance of notification for Special Conditions of Licence for Deemed Distribution Licensee by the Commission	Member representing Deemed Distribution Licensee
7	Qualified Co-ordinating Agency (QCA) representing Wind and/or Solar Generators with installed capacity more than 500 MW in the State	Member representing QCAs i.e. Wind and Solar Generators
8	Full Transmission Open Access Users having Open Access more than 100 MW	Member representing TOA users
9	Executive Director, SLDC	Member
10	Chief Engineer, State Transmission Utility (STU)	Member
11	Representative of WRLDC/WRPC	Special invitee as and when required
12	Chief Engineer, SLDC	Member Secretary

Provided further that the roles, powers and functions of MSPC as outlined under MERC (Deviation Settlement Mechanism) Regulations, 2019, shall continue to be in operation only to the extent that the same is not inconsistent with the provisions under these Regulations. In such cases, the provisions of these Regulations shall apply.

Provided further that SLDC shall prepare and publish provisional (weekly/monthly) State Energy Account and (weekly/monthly) State Deviation Pool Account Statement, which shall be published on its website for scrutiny and review by the State Entities. The State Entities shall provide comments and suggestions for rectification (if any) within the stipulated period as per the procedures to be formulated by SLDC. Upon such scrutiny and rectification (if necessary), (weekly/monthly) State Energy Account and (weekly/monthly) State Deviation Pool Account Statement as prepared by the SLDC shall be final and binding on all State Entities.

(2) The Maharashtra State Power Committee shall:

(a) Co-ordinate and facilitate intra-state energy exchange for ensuring optimal utilization of resources.

(b) Monitor compliance of these Regulations by the State Entities and submit annual compliance report in the prescribed format within thirty days from close of financial year.

(c) Guide the SLDC for modification of procedure(s) to address the implementation difficulties, if any.

(d) Provide necessary support and advice to the Commission for suitable modifications/issuance of operating procedures, practice directions, and amendment to the provisions of these Regulations, as may be necessary upon due regulatory process.

20. Transition Period

(1) The Regulations shall come into force from the date of its publication in the Official Gazette and remain in force unless amended, varied, altered, or modified by the Commission.

(2) SLDC shall develop and submit detailed procedures for approval after due stakeholder's consultation in accordance with these regulations within 3 months of the notification of these regulations.

(3) SLDC shall modify the required software and shall run mock trial for at least six months in accordance with these regulations.

(4) SLDC shall inform the DSM Working Group about the completion of trial period and the DSM Working Group shall recommend to the Commission for commencement of commercial operation of DSM framework 2026.

21. Compliance of the Regulations/Procedures

SLDC shall be responsible for monitoring the compliance of the provisions of these Regulations by Buyers and Sellers and other entities specified in the Regulations. In case of persistent non-compliance with the provisions of the Regulations or procedures thereunder, SLDC may stop scheduling of Sellers/Buyers. SLDC may also inform to the STU or Distribution Licensee as the case may be to disconnect the particular generator/buyer from the grid.

Persistent non-compliance with the provisions of the Regulations or procedures made thereunder shall be reported to the Commission with recommendation to initiate the proceedings under Section 142 and 146 of the Act against the default entity.

22. Power to Amend:

UNOFFICIAL CAT Simplifying Compliance

The Commission may, at any time, vary, alter, modify or amend any provisions of these Regulations.

23. Power to Remove Difficulties:

If any difficulty arises in giving effect to the provisions of these Regulations, the Commission may, by general or specific order, make such provisions not inconsistent with the provisions of the Act, as may appear to be necessary for removing the difficulty.

24. Power to Relax:

The Commission may by general or special order, for reasons to be recorded in writing, and after giving an opportunity of hearing to the parties likely to be affected by grant of relaxation, may relax any of the provisions of these Regulations on its own motion or on an application made before it by an interested person.

25. Power to Issue Directions:

If any difficulty arises in giving effect to these Regulations, the Commission may on its own motion or on an application filed by any affected party, issue such directions as may be considered necessary in furtherance of the objective and purpose of these Regulations.

26. Repeal and Savings

(1) Save as otherwise provided in these regulations, the Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Deviation Settlement Mechanism and related matters) Regulations, 2019 and amendments thereof shall stand repealed from the date of commencement of these Regulations.

(2) Notwithstanding such repeal, anything done or any action taken or purported to have been done or taken, including any procedure, minutes, reports, confirmation or declaration of any instrument executed under the repealed regulations, shall be deemed to have been done or taken under the relevant provisions of these regulations.

Mumbai,
Dated 21st September 2026.

DR. PRAFULLA S. VARHADE,
Secretary,
Maharashtra Electricity Regulatory Commission.

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY DIRECTOR, SMT. MANISHA KUMBHAR, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004. EDITOR : DIRECTOR, SMT. MANISHA KUMBHAR.